

VÝROČNÍ ZPRÁVA

Muzea a galerie severního Plzeňska
Mariánská Týnice
příspěvkové organizace

za rok 2021

Obsah

Úvod	3
Ohlédnutí za rokem 2021	4
Sbírkotvorná práce, vědeckovýzkumná činnost, výstavní, kulturní, vzdělávací a propagační práce	15
Dokumentační a vědeckovýzkumná práce	27
Rekonstrukce a údržba objektu	33
Ekonomika a provoz	40
Závěr	47
Přílohy	49
Obrazová část	52

Nemůžeme dopustit, aby svět, do něhož jsme se narodili, ztratil potřebu transcendentna.

Dom Samuel, Celým srdcem.

Úvahy o budoucnosti křesťanství v našem světě, 2013.

Muzeum a galerie severního Plzeňska se sídlem v Mariánské Týnici u Kralovic (IČO 00 368 563) patří k předním paměťovým kulturním organizacím Plzeňského kraje s regionální působností v teritoriálním rozsahu okresu Plzeň-sever. Její činnost charakterizuje oblast správy muzejních sbírek a péče o svěřený nemovitý majetek – národní kulturní památku areál Mariánské Týnice u Kralovic a přilehlé pozemky a o movitý majetek ve správě a užívání, nutný k činnosti instituce.

Každoroční ohlédnutí za uplynulým rokem patří k povinnosti paměťových institucí, jejich vedení i všech odborných oddělení proto, aby zhodnotily vztah mezi cíli a jejich naplněním, zamyslely se nad dosaženými výsledky i nad plány, které se neuskutečnily v plném rozsahu. Rok 2021 byl pro Mariánskou Týnici, tedy pro Muzeum a galerii severního Plzeňska p. o. v majetku Plzeňského kraje, charakterizován očekávaným dokončením její obnovy, završením stavebního projektu IROP, zaměřeného na dosažení ideální podoby vrcholně barokního areálu, který od roku 2018 patří mezi národní kulturní památky České republiky. Jako již po mnoho let, kdy probíhala obnova Mariánské Týnice, majetku Plzeňského kraje, svěřeného do správy Muzeu a galerii severního Plzeňska, p. o., byla celoroční aktivita muzea opět dvoukolejná, či spíše dvouvrstvá – památková a muzejní, které se prolínaly v řadě plánovaných akcí i mimořádných setkání.

Dokončení realizace obnovy areálu přineslo potvrzení oprávněnosti a smysluplnosti záměru IROP a teprve po doplnění všech souvisejících úprav naplno vyzněla jedinečnost i odvážnost investora, architekta a všech, kteří se na projektu podíleli. Stavební kolaudace, která byla podmínkou převzetí díla, neznamenalala však ukončení všech aktivit. V úvodu k této výroční zprávě uvedeme proto stručnou rekapitulaci naplňování všech cílů projektu, jehož hodnota je daleko větší než vložené prostředky.

Mariánská Týnice patří do souboru národních kulturních památek, reprezentujících spektrum našeho hmotného kulturního dědictví, které v současné době tvoří téměř 400 položek zastupujících různé kategorie. Nejpočetnější skupinu tvoří hrady a zámky a církevní stavby, méně zastoupené jsou objekty lidové architektury a technické památky. **Mariánská Týnice je reprezentativní představitelkou poutních míst, které jsou architektonickými dominantami v kulturní krajině a jsou mimořádně významné i svojí duchovní hodnotou. Právě tyto národní kulturní památky vykazují nejvyšší kvalitu z pohledu uměleckého, historického, architektonického a duchovního.**

Ohlédnutí za rokem 2021

Dostavba východního ambitu byla celkově velmi náročnou akcí. Architektonická, geometrická a ikonografická analýza významu Santiniho projektu Mariánské Týnice byla zavazující pro všechny památkové a rekonstrukční postupy. Porozumění původnímu smyslu barokního díla bylo nezbytné pro legitimizaci rozhodnutí k dokončení projektu, i přes časovou prodlevu od jeho vzniku. Byl stále aktuální, přítomný a naléhavý a všechny kroky byly vedeny snahou o jednotu díla, o naplnění původní intence (intencionalitou projektu je především jeho schopnost odkazování k transcendentnímu korlátu. Evropská krása měla vždycky intencionální ráz, byl tu estetický zájem a dlouhodobý plán, podle něhož člověk během celých desetiletí budoval gotickou katedrálu nebo renesanční město. In: Milan Kundera, Nesnesitelná lehkost bytí, Atlantis, Brno, 2015, s. 114.) bez ohledu na proměnu funkce celého areálu. Síla původní autorské vize přesáhla tři staletí, byla v místě zakotvena a jen ona mu dávala jedinečný smysl a význam. Filozofie architektonického díla a prostoru jím utvářeného byla tím nejdůležitějším vodítkem obnovy. *Především respekt k jeho autenticitě byl vnímán jako hranice, již nelze překročit. Autenticita, tolik užívané památkářské slovo, nespočívá v zachování díla v torze, v jeho chátrání, v jeho boji s časem, který hmotnou podstatu realizace myšlenky devastuje. Autenticita v tomto případě není ohrožena obnovou, ale naopak dokončení Santiniho projektu autenticitu stvrzuje a naplňuje.* Stoletý proces snahy o záchranu Mariánské Týnice byl nesen po desetiletí respektem k původnímu dílu poučenými opravami. Byla to cesta složitá, náročná, ale při všech peripetiích stála na ideálu obnovit a uchovávat jedinečnost celého areálu, bez ohledu na jeho funkci v proměnách času. Dokončit Santiniho projekt v ideální podobě byla velká výzva, je tomu podobně u mnohých projektů, zdánlivě iracionálních a odvážných.

Kaple Obětování Páně, před dostavbou, 80. léta 20. stol., foto Karel Rom, fotoarchiv MT.

Kaple Obětování Páně při dostavbě 16. července 2011, foto Václav Podestát, fotoarchiv MT.

Prvním krokem k obnově východního ambitu Mariánské Týnice byla dostavba kaple zasvěcené Obětování Páně, která byla uskutečněna v letech 2011–2012 z prostředků Plzeňského kraje jako pocta k 300. výročí od položení základního kamene k projektu Jana Blažeje Santiniho v Mariánské Týnici. Argumentace k její realizaci vycházela z havarijního stavu vstupu na kruchtu a degradovaného zdiva spodní části stěny kostela Zvěstování Panny Marie, které bylo součástí destruované kaple, jejíž půdorys je do zdiva

Kaple Obětování Páně po dostavbě 26. července 2012
se šmorci ve zdivu, foto Václav Podestát,
fotoarchiv MT.

kostela zasunut a s ním propojen. Jakýkoli jiný postup byl shledán nevhodným, a tak po delším váhání byla koncepce výstavby celé kaple schválena jak památkovými, tak správními institucemi. Nebyl to však krok nejtěžší, protože se zčásti jednalo o odstranění hávarie, zčásti pak o velkorysé řešení vystavět celou kapli.

Vzhledem k tomu, že architektonickou předlohou východního ambitu – zrcadlově stejnou – je ambit západní, nebyl problémem projekt, který vycházel ze shodného řešení čtyř kaplí s mansardovou střechou na půdorysu protáhlého šestiúhelníka a arkádových chodeb je spojujících v ambitu západním. Postup další výstavby byl tak trochu vyzývavě naznačen šmorci ve zdivu, tedy cihlami naznačujícími pokračování stavby na obvodu stěny kaple v místech, kde by měla navazovat arkádová chodba. Takto „nedokončená“ kaple čekala na své pokračování pět let. Mělo být patrné, že ještě něco chybí, byla to podaná ruka budoucnosti.

Průběh obnovy byl postaven uchopení ikonografických souvislostí celku stavby, na návaznosti programu obou ambitů, a to jak matematických, geometrických, tak sakrálních. Mezioborová spolupráce, kterou každá obnova památky předpokládá, byla pro projekt zásadní. Vyžadoval poučenou odvahu, za níž stálo poznání souvislostí, původních intencí zakladatelů stavby, která vznikala ve spolupráci objednavatele a architekta na vysoké dobové úrovni. Poznání těchto intencí se pak stalo příběhem, který byl náhledem do původního způsobu myšlení a chápání sakrální architektury. Rešerše spočívala na archivních a archeologických pramenech. Na stránkách barokních kronik bylo nalezeno mnoho informací, jimž odpovídaly v zemi, pod horizontem dneška, odkrytá svědectví minulého života místa, nad jehož stopami se téměř lhostejně chodilo. Pokorné hledání a šťastná intuice umožnily poznat smysl místa jedinečného a pozoruhodného osudu, který nekončil zrušením kláštera, jeho postupnou devastací, destrukcí a téměř hrozící ztrátou paměti.

Dokončení záměru dostavby celého východního ambitu bylo schváleno po náročné diskuzi Památkovou radou generální ředitelky Národního památkového ústavu v Praze v lednu 2016. Projekt se projednával na nejvyšší památkové úrovni, v kolokviu Památkové rady, složené z poučených a zkušených odborníků. Záměr byl podpořen také Plzeňským krajem, který nesl finanční zátěž, a po rozhodnutí o poskytnutí evropské dotace (6. 12. 2016), opírajícím se o konzultace s Regionální rozvojovou agenturou, byl předložen Ministerstvu místního rozvoje v rámci **13. výzvy Revitalizace kulturních památek Integrovaného regionálního operačního programu**. Následujícího roku 2017 byla vypracována prováděcí projektová dokumentace v Ateliéru Soukup–Opl–Švehla (Plzeň), v prosinci téhož roku bylo vyhlášeno výběrové řízení na dodavatele stavby a 22. 2. 2018 byla sepsána smlouva s dodavatelem, jímž se stala firma Kypta Stavoservis. Historický okamžik nastal 13. března v 11.00 hodin roku 2018, kdy bylo předáno staveniště dodavateli nevšední stavby, rozestavěné již více než tři století. Projektu IROP včetně archeologického výzkumu, prováděného Západočeským muzeem v Plzni, spolufinancoval Plzeňský kraj jako vlastník národní kulturní památky. Po šedesáti letech od roku 1958,

Ozdobnou mříží osazený vstup na nádvoří muzea a úprava terénu, 13. 7. 2021.

Terénní úpravy nádvoří okolo východního ambitu, duben a červenec 2021.

Osově symetrický pohled
na Mariánskou Týnici po dostavbě
v roce 2021.

Fotoarchiv Soukup–Opl–Švehla.

kdy bylo torzo Mariánské Týnice zařazeno mezi kulturní památky, nastala poslední etapa její obnovy.

Kompletní realizace Santiniho projektu, která proběhla fyzicky v letech 2018–2021, znamená smysluplnou, památkově hodnotnou a v kontextu současné evropské památkové péče jedinečnou obnovu, k níž bychom těžko hledali v českých zemích obdobu. Rekonstrukce zaniklé a zčásti nerealizované stavby byla žádoucí jak z architektonického, tak z památkového hlediska. Uzavření východního ambitu výstavbou arkádových chodeb a nárožních kaplí dotvořilo ideální podobu areálu, který bezesporu patří mezi nejvýznamnější a nejpůsobivější barokní realizace v západních Čechách. Stavba východního ambitu byla dokončena k 31. květnu roku 2021.

Baroko charakterizuje mimořádné znakové bohatství, které se projevuje jako zrcadlení. V případě Mariánské Týnice je toto označení zcela výstižné. Půdorys celé stavby je osově symetrický, shodné architektonické řešení obou ambítů je patrné nejvíce při pohledu z výšky a na severní průčelí.

Vizuální řád tvoří panorama krajiny a ta kolem Mariánské Týnice si své kvality zachovávala ve velké, až podstatné míře. Tento řád, který jí byl vtisknut v rámci dominia plaského kláštera před mnoha stoletími, je dodnes patrný. Tak tomu je, díváme-li se od sochy sv. Jana Nepomuckého nad Sechuticemi směrem k Mariánské Týnici. Řád dodávala krajině cesta, lemovaná stromoradiím, pointovaly ji klášterní dvůr Sechutice a Zelený kříž a řada drobných památek. Stejný řád vidíme dodnes i z leteckých snímků. Zvláště pak jej vhodně doplnila obnova lipové aleje vedoucí od sechutického dvora k Zelenému kříži a odtud nově vysazená alej městem Kralovice k Mariánské Týnici. Již po několika letech je její krajinotvorný význam patrný, přirozeně akcentuje starou pěší komunikaci, již hrozil dřívějším bezohledným zemědělským provozem zánik. V této souvislosti je patrné, jak důležité pro ochranu panoramatických hodnot místa je ochranné pásmo, vyhlášené v roce 1983 památkovým ústavem v Plzni ještě v době, kdy nehrozila invaze staveb, které krajinný ráz poškozují (záměru postavit sérii větrných elektráren v nedaleké obci Sedlec zabránil Plzeňský kraj, který dbá na ochranu krajiny). Dokončení obnovy Mariánské Týnice znamená novou možnost akcentace významu stavby mimo intravilán Kralovic pro dálkové pohledy (hrozbou v tomto případě je plánovaný obchvat Kralovic, který by se stal technickou dominantou krajiny, bez ohledu na její jedinečný ráz. Snad je ještě čas na diskuzi).

Malíř Jan Spěváček při výmalbě stropu čtvrté kaple východního ambitu, 10. 5. 2021.

Ukládání kosterních ostatků do osária ve čtvrté kapli východního ambitu, 31. 3. 2021.

Stavba centrálního schodiště ke kostelu, 22. 4. (výše) a 13. 7. 2021 (níže).

Dostavbou východního ambitu se ukazuje, jak hmotově vyvážená stavba nekonfliktně usedá do svého okolí, jak citlivě mění místní pohledy o nové kvality. Zblízka je možno od května 2021 spatřit symetricky umístěné průčelí ze severní strany, které se se čtyřmi kaplemi a dvěma arkádovými chodbami vystavuje pohledu spolu s kostelem, k němuž vede schodiště. Dostavěné křídlo ambitu symetricky vyplnilo prázdný prostor na východní straně od kostela. Za ohradní zdí se zvedá hmota východního křídla ambitu, jehož nárožní kaple s mansardovými střechami vytvářejí přízemní patro pohledu na těleso kostela a jako vizuální i duchovní bastiony strážejí Mariánskou Týnici od východu. Jižní rameno ambitu zakrývá výhled z probošství k Týneckému rybníku a uzavírá tak zbylý prostor nádvoří jako velký zahradní altán. Ten je obklopen základy barokního arboreta, tvořeným odrůdami starých ovocných stromů a bylinnými květinovými záhony podél jižní stěny ambitu. Otevření východní zahrady pro návštěvníky umožní v roce 2022 rozšířený volný prohlídkový okruh.

Mariánská Týnice není místo každodenního života ani ekonomicky zaměřený projekt, je to místo zvláštní, slavnostní, poutní, duchovní. Není to však ani jen kulturní a kultovní prostor, patří k těm stavbám, které nebyly pro účely muzea vystavěny, ale vhodně adaptovány již sedmdesát let slouží prezentaci muzejních sbírek regionu. Skloubení dvou částí areálu – duchovní, reprezentované kostelem Zvěstování Panny Marie a dvěma ambity, s muzejním provozem v probošství, je šťastným řešením. Náboženskému životu je vyhrazen prostor kostela a přilehlých ambitů s respektem k jeho původní funkci. Jeho intenzita není o nic menší než náboženský provoz v jiných kostelích a neliší se typem slavností – konají se tu mše, poutě, duchovní setkání, hudební produkce a obřady jako jsou svatby, výjimečně i křtiny. Kostel patří do kralovické farnosti, která jej užívá k vikariátním setkáním a výročním bohoslužbám. Přicházející poutníci zde mohou sloužit také své mše, aniž to naruší ostatní muzejní aktivity. Samostatný „památkový okruh“ je tedy zároveň stále duchovním prostorem, jehož monumentalita vyzývá k zamyšlení nad věčnými a časnými hodnotami či pravdami lidského bytí.

Jeho rekonstrukce vycházela jak z geometrické analýzy významu architektury, tak při výzdobě a vybavení z poznání původního ikonografického programu. Tyto dvě linie jsou rovnocennými premisami obnovy místa. Bez jejich pochopení by nebylo možné nezbytnost dostavby východního ambitu v úplnosti vnímat.

Ikonografická koncepce výmalby východního ambitu

Barokní sakrální stavby měly vždy program, jakýsi scénář funkcí jednotlivých prostor, jejich uměleckého vybavení a malířského a sochařského vyznění. To často bylo návodem, jak číst jednotlivé prostory, části i okolí stavby. Již samotné zasvěcení stavby určovalo ikonografický program, který se mohl bohatě rozvíjet v rámci kodifikované tradice úcty k Panně Marii a světcům. Z tohoto hlediska jsou sakrální stavby plaského kláštera velmi příkladnými oslavami kultu Panny Marie. Od Zvěstování Panny Marie k jejímu Nanebevzetí se rozprostírá krajina mezi Mariánskou Týnicí a Plasy, kde jsou kostely zavěceny těmito významným momentům mariánského životopisu.

Bez pochopení významu programu výzdoby Mariánské Týnice by nebylo možné stanovit sakrální náplň areálu a její umělecký výraz. Začíná kostelem – s kupolí a napraženími nad vchody do ambitů, zahrnuje malby v nárožních kaplích na klenbách a stěnách a v nadpraží vchodů. Klenbu kupole, jejíž podoba je známa jen ze starých fotografií před zřícením, pokrýval velkolepý mariánský výjev, jehož středem byla Panna Maria, ochraňující svým pláštěm přicházející věřící všech stavů. Korunu Královny nebes nesou andělé namalovaní nejvýše na klenbě lucerny, jejímiž okny padá světlo do prostoru chrámu. Na hrotnici zlatá písmena nesou pozdrav *AVE MARIA – Zdrávas Maria*. Celý chrám vyznává počátečními slovy mariánské modlitby úctu a lásku k Panně Marii. Protože jsme při rekonstrukci respektovali staré písemné a obrazové prameny, bylo možné uchopit a zachovat při obnově původní intence zakladatelů barokního poutního

Sv. Albericus, SOA Litoměřice, Řád cisterciáků Osek, sign. J II inv. č. 1325 (sbírka štočků).

Sv. Albericus, výmalba Jana Spěváčka v kapli Obětování Páně v Mariánské Týnici.

místa. Přístup k obnově celku byl v podstatě „restaurátorský“, jako k jednotnému uměleckému dílu, jako k velkému mariánskému oltáři.

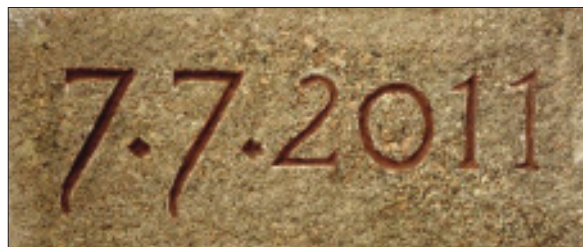
Souvislosti výzdoby kostela, která ve své poslední etapě za opata Fortunáta Hartmanna byla popsána v *Breve teinicense*, dávají nahlédnout do významu freskové výzdoby. Kupoli kostela podpírají pendentivy, kdysi zdobené hlavami čtyř evangelistů, tedy nositelů novozákonního poselství, v němž Panna Maria hraje významnou roli. Sv. Marek, Matouš, Lukáš a Jan bývají zobrazeni jako opory vyznání, jako ti, kteří přinášejí nové svědectví víry. Také původní mobiliář tuto vizi dokládá. V Mariánské Týnici byli evangelisté ještě na kazatelně se svými typickými atributy, která byla zdobena i reliéfem Zvěstování, jedinečným pozdně barokním zobrazením klečící Panny Marie, archanděla Gabriela a Boha, posílajícího holubici Ducha svatého. Ta je ostatně i na hlavním, tedy iluzivním oltáři, kde se třikrát opakuje, nad oltářem, kde bývalo gotické sousoší Zvěstování, které bylo srdcem poutního místa. Ani Starý zákon nebyl v Mariánské Týnici opominut, výjevy z něho předobrazují symbolicky také mariánské příběhy. Hlavní momenty života Panny Marie se staly námětem freskové výmalby chrámu i obou ambitů. Ve východní ambitu byla po zvážení zvolena původní forma vyjádření mariánského poselství, analogicky ambitu západnímu.

Mariánskou ikonografii doprovázejí tradiční řádové (cisterciácké a benediktýnské) výjevy, k nimž se zachovaly dobové barokní rytiny, jejichž předlohy ilustrující život světců dle řádových legend vznikly v době stavby ambitu. Jejich autor, malíř Jakub Antonín Pink, pracoval pro plaský klášter více než třicet let.

Se zázemím v dobových pramenech se odehrávala výmalba ambitu, která je srozumitelnou uměleckou interpretací barokní ikonografie. Nelehké práce na uměleckém vyznění východního ambitu v Mariánské Týnici se ujal MgA. Jan Spěváček, který s pokorou a pochopením barokního rukopisu vytvořil jedinečný mariánský a světecký rámec dostavěnému ambitu. Byly tak naplněny i umělecké a náboženské intence zakladatelů, opata Tytla a architekta Jana Blažeje Santiniho i dalších opatů, kteří v díle

Bronzová deska osária, základní kameny kaplí a studna východního ambitu /zleva doprava/.

pokračovali do zrušení plaského kláštera v roce 1785.

Východní ambit, který má svůj srozumitelný mariánský program (fresky ve čtyřech kaplích a třech nadpražích vstupů), byl doplněn ve shodě s původním záměrem latinskými texty na freskách i v nadpraží u světeckých výjevů, dále kopiemi barokních mens v kaplích a vstupy na kruchtu a kazatelnu z krajních kaplí ambitu. Respektována byla i původní poloha studny, která je součástí jižní arkádové chodby východního ambitu. Novým prvkem je krypta – osárium, kde jsou uloženy archeologické osteologické nálezy

Povinná informační tabule k projektu IROP na kamenném bloku.

Expozice „Století obnovy Mariánské Týnice 1920–2020“ ve východním ambitu, 17. 6. 2021.

Stavba roku Plzeňského kraje 2020
v kategorii Novostavby budov.

a uzavřeny kovovou deskou se symbolickou lebkou. Dalšími prvky ve východním ambitu jsou základní kameny, za nimiž jsou uloženy pamětní listiny s informacemi o době stavby. Jako samostatná část projektu IROP ve východním ambitu byla situována výstava Století obnovy Mariánské Týnice 1920–2020, instalovaná na panelech, soklech a vitrinách v nikách arkád. Představuje snahy generací o záchranu Mariánské Týnice i výsledky práce posledních tří let. Expozice ve východním ambitu tak znamená rozšíření výstavní plochy muzea o další možnosti, korespondující s historií místa. Setkává se zde památková a muzejní linie v logické symbióze, která je vhodná pro interpretaci kulturního dědictví i historie památkové péče.

Před budovou proboštství byla umístěna povinná informační tabule k projektu IROP na kamenný blok. Před severním průčelím kostela a ambitu byla realizována z mimořádné dotace Plzeňského kraje terénní úprava, výsadby keřů a stromů, kamenná cesta podél stavby, schodiště před vstupem do kostela a vstup do východní zahrady byl uzavřen kovanou branou. Projekt IROP v Mariánské Týnici získal cenu Stavba roku Plzeňského kraje.

K projektu byla vypracována obsáhlá povinná závěrečná zpráva, která byla předložena 3. 11. 21 a do konce roku byla Plzeňskému kraji, který předfinancoval projekt, vyplacena poslední částka. Přehled financování výdajů projektu je přílohou této výroční zprávy. Celkové výdaje projektu IROP činily 56 108 224 Kč. Z rozpočtu zřizovatele, tedy Plzeňského kraje byl projekt dotován částkou 13 534 676 Kč, externí zdroje dosáhly 42 442 061 Kč, z toho dotace z EU 40 084 169 Kč a investiční dotace ze státního rozpočtu 2 357 892 Kč.

Sbírkotvorná práce, vědeckovýzkumná činnost, výstavní, kulturní, vzdělávací a propagační práce

Činnost historického oddělení (sbírkotvorného) je základem muzejní práce, která v roce 2022 dovrší již sedmdesátiletou tradici. Svou podstatou naplňuje historické oddělení dvě roviny – sbírkotvornou a konzervační, postavenou převážně na materiálním základu, a interpretační, tedy vědeckou, publikační, výstavní, přednáškovou a vzdělávací. Muzejní předměty, které jsou nositeli mnoha vrstev informací, jsou specifickým autentickým dokladem života společnosti. Jejich uložení, konzervace, restaurování atd. historické oddělení zajišťuje kompetentně a s dlouhodobou perspektivou. Důležitou součástí muzejní činnosti je získávání nových sbírek, ve shodě se sbírkotvorným regionálně zaměřeným programem. Zde v posledních dvou letech, kdy bylo zčásti omezeno financování, muzeum usilovalo zachovat alespoň nákupy prioritních ikonograficky důležitých sbírek (pohlednice). V roce 2021 byl zčásti naplněn požadavek na depozitární prostory získáním dlouhodobého pronájmu v místě sídla muzea, který byl řešen po několik let bez výsledku zvláště v oblasti uložení velkých sbírkových předmětů.

Koncepce výstavní činnosti je také dvouvrstvá – galerijní, zaměřená na prezentaci současného českého výtvarného umění, a muzejní, zacílená na prezentaci sbírkového fondu a informací vytvářených vlastní činností v oblasti poznávání regionálních ikonografických a písemných pramenů. Skvělými výstavními počiny, které vzbudily velký zájem, byly v roce 21 výstavy Zmizelé Kralovicko a Ze školního kabinetu, které oslovily všechny generace návštěvníků, jak emocionálními podněty (vzpomínková vrstva), tak poznávací hodnotou, v mnoha ohledech velmi inspirativní. Spolkový život zaměřený na záchranu hradu Krašova byl oslaven zajímavým výstavním ohlédnutím se značným ohlasem cílové skupiny, památkově a dobrovolnický orientované.

V roce 2021 se pozitivně projevila flexibilita muzea vzhledem k obecné hygienické situaci, které dokázalo nabídnout jednak upravený provoz a jednak alternativní formy komunikace s veřejností (online). Součástí historického oddělení, která je v přímém kontaktu s veřejností, je průvodcovská služba, v době covidu poněkud náročnější. Monitoruje zájem veřejnosti o nabízené aktivity muzea a tak současně získává informace o jejich hodnocení. Vstřícností a citlivou komunikací s návštěvníky dokázalo průvodcovské oddělení získat trvalý zájem veřejnosti.

V činnosti historického oddělení má své stálé místo muzejní knihovna, která v roce 2021 prošla reorganizací, vázanou na možnost dalšího depozitáře pro uložení sbírkových předmětů a vhodnou pro oddělení odborné literatury a sbírkového fondu. Jednou z funkcí muzea v Mariánské Týnici, obvykle vnímanou jako samozřejmou, je vzdělávání a vytváření specifických informačních produktů, které muzeum nabízí veřejnosti. Nejsou přímo závislé na sbírkovém fondu, ale vycházejí z badatelské činnosti odborných pracovníků muzea a reagují na společenskou poptávku po poznání určitých, vesměs dobově podmíněných a často též inovativních pohledů na paměťový sektor. Zvláště cesty do krajiny ukázaly, že veřejnost vítá tuto nabídku, která stojí na odborné přípravě a znalosti regionu. Tou se především vyznačuje profese archeologa, který je obeznámen jak s terénními tak mapovými a ikonografickými prameny. Tato nabídka byla součástí celostátní akce Archeologické léto.

Činnost historického oddělení Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici, p. o. (dále jen Muzea) probíhala podle návrhu plánu činnosti oddělení na rok 2021 zapracovaného do plánu činnosti muzea a dále podle aktuálních požadavků vedení muzea

a zřizovatele a podle žádostí místních samospráv, badatelů a spolupracovníků muzea. Požadované úkoly byly operativně řešeny na pracovních poradách oddělení, z nichž jsou pořizeny a uloženy zápisy.

Správa sbírek

Správa sbírek probíhala podle obecně platných norem - zákona 122/2000Sb, prováděcí vyhlášky 275/2000, zákona 483/2004Sb a dále v souladu s vnitřními normami muzea - *Režimem sbírky, Depozitárním řádem, Plánem inventarizací a vycházela z Plánu činnosti muzea na rok 2021.*

Nové depozitární prostory

V roce 2021 byly pro uložení sbírek formou dlouhodobých pronájmů od města Kralovice získány prostory na bývalé radnici a v bývalých kasárnách v Kralovicích.

Prostory na radnici byly vybaveny kovovými regály koupenými za sníženou cenu z upraveného archivu plzeňského Prazdroje, pro uložení textilu byly dále využity skříně, které v prostorách zůstaly po minulém uživateli, a část prostor byla vybavena závěsnými tyčemi pro textilie.

Sbírkové předměty byly z Mariánské Týnice na radnici transportovány průběžně a průběžně znovu ukládány. Zpravidla přitom proběhla konzervace nebo alespoň ošetření od prachu nebo jiných nečistot. Ke konci roku 2021 byl přestěhován a uložen kompletně etnografický fond (drobné nářadí, nádobí) a předměty uměleckého řemesla, výtvarného umění. Dále veškeré textilie, u nichž je předpokládáno ještě uložení do ochranných obalů (prapory, apod.). Fond obecně historický (nářadí, vybavení domácnosti apod.) byl prozatím transportován, ale nebylo dokončeno přeložení do regálů. Toto se předpokládá do konce roku 2022.

Depozitáře jsou temperované, je v nich udržována stálá teplota v rozmezí 15°– 20° C a relativní vlhkost se pohybuje od 40 do 50%.

Prostory v bývalých kasárnách - velká čtyř garáž byly využity pro přestěhování části fondu zemědělských strojů uložených v již kapacitně nedostačující hale u fy Král a je počítáno s využitím volného prostoru pro nové akvizice.

Uvnitř objektu Mariánská Týnice pak byl nově vytvořen depozitář pro tiskoviny a písemnosti a knihy. Do konce roku 2021 proběhly jeho stavební úpravy a vybavení regály. Do konce roku 2022 sem budou přestěhovány sbírkové předměty tak, aby se kapacitně uvolnila knihovna muzea pro studijní knihovní fond.

Pro uložení fotografické podsbírký, včetně negativů a diapozitivů, byly upraveny vestavěné skříně na chodbě u odborných pracoven. Další část vestavěných skříní, v nichž byla uložena část sbírkového fondu odtransportovaná do nových depozitářů na radnici, byla využita pro zřízení spisovny.

Ochrana sbírek

Průběžně v souladu s depozitárním řádem byl kontrolován stav sbírek.

Při kontrolách bylo zjištěno:

Stav sbírkových předmětů je ve většině případů stabilizovaný. Pokud byly sbírkové předměty napadeny dřevokazným hmyzem nebo plísněmi – bylo provedeno okamžité ošetření (viz konzervace a restaurování sbírek).

Periodické revize na systému EZS a EPS proběhly 4. února 2021 a 24. září 2021. V srpnu 2021 došlo k přepojení dálkového přenosu EPS na jinou frekvenci dle požadavku HZSPK.

Sbírkotvorná činnost - Evidence sbírek

Evidence sbírek probíhala podle obecně závazných norem a vnitřních předpisů muzea. Jednotlivé přírůstky sbírek byly zapisovány do knihy chronologické evidence pod pořadovými čísly lomenými příslušným rokem (2021). V roce 2021 bylo zapsáno celkem 226 předmětů a jeden archeologický soubor pod čísly 1/2021–227/2021, přičemž u některých, souborů bylo využito tzv. hromadné evidence. U valné většiny sbírkových předmětů byl v roce 2021 pořízen odborný popis pro zápis do systematické evidence, rozsáhlý nález z archeologického výzkumu v Manětíně je ve stadiu zpracování v systematické evidenci. Ta je prováděna v programu DEMUS, z něhož jsou pořizovány tiskové výstupy – evidenční karty určené k trvalému uložení.

Jednání poradního sboru pro sbírkotvornou činnost proběhlo v roce 2021 dvakrát, a to 28. května a 10. prosince. Poradní sbor byl usnášeníschopný a schválil nákupy 74 předmětů zařazených do podsbírek pohlednice, tiskoviny a písemnosti, výtvarné umění, etnografická, za celkovou sumu 51 119 Kč. Dále muzeum získalo 5 předmětů darem a 147 předmětů a jeden archeologický soubor vlastním výzkumem nebo sběrem.

Vyřazení sbírek:

Ze sbírkového fondu muzea zapsaného v CES nebyl v roce 2021 vyřazen žádný předmět.

Žádost o zápis nových přírůstků a dalších změn podle ustanovení zákona 122/2000 Sb. a souvisejících předpisů do Centrální evidence sbírek (CES) při MK, číslo MSP/002-03-20/0057002 byla podána prostřednictvím CES-online 22. 2. 2021 (změny byly zapsány 5. 3. 2021).

V roce 2021 bylo nově zapsáno do Centrální evidence sbírek do podsbírky historické 57 inv. čísel; numismatické 29 inv. č.; umělecké řemeslo 13 inv. č.; výtvarné umění 5 inv. č.; písemnosti a tisky 83 inv. č.; fotografie a filmy 8 inv. č. pohlednice 65 inv. č., etnografické 2 inv. č., militaria 1 inv. č.

Nově vytvořené evidenční záznamy byly autentizovány po zápisu do CESu.

Z nových akvizic roku 2021:

Soubor regionálních pohlednic z počátku 20. století, hudební nástroje používané po polovině 20. století v ZUŠ Kralovice, soubor politických letáků k parlamentním volbám 2021 šířeným v regionu Kralovicka, soubor pohlednic a turistických propagačních předmětů Nečtinska počátku 21. století, soubor propagačních předmětů Spolku pro záchranu hradu Krašova, letáky tzv. bleskovky z 50. let 20. století z regionu, obraz Ježíše Krista 1776, dva žánrové obrázky krajinomalba 19. století, kopie plastiky Plzeňská madona, reliéfy kralovického výtvarníka Jiřího Dítěte.

Zápůjčky sbírek jiným subjektům byly realizovány podle zákona 122/2000 Sb. a metodického pokynu zřizovatele. 16 zápůjček je dlouhodobých pro organizace: Národní památkový ústav – objekt klášter Plasy – (17 předmětů), zámek Manětín (66 předmětů), Muzeum ve Františkových Lázních – pobočka hrad Seeberg (8 předmětů), Město Kožlany expozice muzea Kožlany (297 předmětů), Muzeum Čistocka (9 předmětů), Krajský úřad v Plzni (2 předměty), Město Kralovice – knihovna (33 předmětů), Obec Nečtiny – regionální muzeum (182 předmětů), Federace židovských obcí (3 předměty), Obec Břežany- muzeum (24 předmětů), Galerie výtvarného umění Cheb (12 předmětů), Slezské zemské muzeum (1 model pomníku), Národní technické muzeum – centrum stavitelství

Plasy (1 předmět), Město Žlutice- muzeum (1 předmět), Město Kdyně (1 předmět). Z roku 2020 byla prodloužena smlouva s Patricií Víchovou (2 předměty). Celkem bylo jiným institucím v roce 2021 zapůjčeno 659 předmětů.

Průběžně probíhala digitální fotodokumentace sbírkového fondu, celkem bylo pořízeno 2 529 digitálních záznamů sbírkových předmětů (včetně nových přírůstků). Digitální fotodokumentace sbírek je ukládána na server P (Správa sbírek). Náhledové fotografie podsbírkové fotografie a podsbírkové pohlednice byly nahrazeny kvalitními skeny.

V rámci digitalizace popisů sbírkových předmětů byly připraveny (přepsány) popisy u inventárních čísel v rozsahu od 2500 do 7460, které dosud nejsou ani v AMUZ (zde jen základní údaje pro třídění) ani v DEMUS.

Restaurování a konzervování sbírek

Restaurátorské a konzervátorské pracoviště v roce 2021 pokračovalo v konzervaci a ošetření předmětů uložených do skladovací haly v areálu fy Král, tedy zemědělských strojů a rozměrnějších předmětů a dále byly konzervovány předměty zjištěné jako poškozené při kontrolách depozitářů a předměty nových akvizic.

U všech předmětů bylo provedeno jejich očištění, dřevěné části natřeny solakrylem, kovové části fosfatizovány a natřeny revaxem. Konkrétní stav jednotlivých předmětů a konzervátorský postup je uveden na konzervačních kartách.

Konzervovány byly zemědělské stroje a náčiní:

inv.č. 24 816 – brus kotoučový kamenný v dřevěném rámu

inv.č. 24742 – sáně nákladní

inv.č. 24820 – řezačka na píci, kov, dřevo

inv. č. 24817 – dmychadlo, kůže, dřevo

inv. č. 18735 – zásobnice slaměná

inv. č. 11036 – včelí úl

inv. č. 2311 – obraz

inv. č. 48 – hodiny slupkové

inv. č. 11046 – kolo dřevěné Micheuax

Všechny předměty, které byly ukládány do nových depozitárních prostor na radnici v Kralovicích, byly před stěhováním nebo při ukládání do regálů očištěny od prachu, v případě nutnosti ošetřeny proti plísním nebo dřevokazným škůdcům.

Na konci roku 2021 byly proti plísním ošetřeny dřevěné rámy obrazů v TD4 a na základě opakujících se případů doporučeno provést stavební rekonstrukci depozitáře a změnu způsobu topení a cirkulace vzduchu - bude realizováno v roce 2022.

Inventarizace sbírek

Inventarizace sbírek proběhla podle §12 zákona 122/2000 Sb. a §3 prováděcí vyhlášky k tomuto zákonu a podle Plánu dlouhodobé inventarizace sbírek muzea. Byly inventovány sbírkové předměty a jejich soubory uložené v depozitárních skříních TSK, TPO, TUM a TVU, určená část sbírek z depozitáře TkhS41-TkhS75 a TkhR v knihovně muzea v Mariánské Týnici (podsíbírka tiskoviny) a sbírky zapůjčené:

Městu Kdyně – expozice Boženy Němcové

Krajskému úřad Plzeňského kraje – odbor regionálního rozvoje

Galerii výtvarného umění v Chebu

Federaci židovských obcí v ČR – expozice v synagoze v Plzni

Obci Nečtiny – expozice Regionálního muzea Nečtínska

Městu Kralovice – expozice v Městské knihovně v Kralovicích
Městu Žlutice – expozice Městského muzea ve Žluticích

O inventarizacích jsou sepsány zvláštní protokoly uložené v archivu historického oddělení muzea a zaslané zřizovateli (Odbor kultury a památkové péče krajského úřadu Plzeňského kraje) a MK ČR.

Celkem za rok 2021 bylo inventováno 2067 sbírkových předmětů nebo jejich souborů.

Kulturní a prezentační činnost

V roce 2021 (pro veřejnost otevřeno od 4. 5. – 31. 12. 2021) expozici, výstavy a další kulturně výchovné akce pro veřejnost, pořádané muzeem navštívilo celkem 20 472 návštěvníků. Z toho:

1. okruh (kostel a ambity) – 6 368 návštěvníků
2. okruh (muzeum) – 1 432 návštěvníků
1. + 2. okruh (kostel, ambity a muzeum) – 12 672 návštěvníků

Expozice

Expozice muzea byly od 1. 1. do 3. 5. 2021 pro veřejnost uzavřené. Od 4. 5. 2021 pak provoz expozice probíhal standardním způsobem s ohledem na omezující opatření vlády ČR kvůli pandemii Covid-19.

V letošním roce byla rozšířená archeologická expozice o unikátní nález zlatého statéru. Kromě vystavení exponátu, byly doplněné návštěvnické texty.

Na zahájení sezóny byla v mezipatře na schodišti umístěna reprodukce Mapy Krašova z roku 1674 v originální velikosti. K tomuto mapovému dílu byl připravený návštěvnický text.

V nově přistavěném východním ambitu byla otevřena expozice „100 let obnovy Mariánské Týnice“.

Výstavy

• *Merkur – Legendární stavebnice*

31. 3. – 30. 5. 2021 / refektář (veřejnosti přístupná od 4. 5. 2021)

• *Keramické inspirace IV*

31. 3. – 9. 5. 2021 / kostel (veřejnosti přístupná od 4. 5. 2021)

• *Miloslav Michalec, Vladimír Heiser – Bez barvy* (obrazy, kresby)

11. 5. – 20. 6. 2021 / kostel

• *Devadesát let spolku hradu Krašov*

11. 5. – 20. 6. 2021 / kostel

• *Jubilanti Hollaru*

1. 6. – 27. 6. 2021 / refektář

• *Karel Franta (1928 – 2017), výběr z díla*

29. 6. – 5. 9. 2021 / refektář

- *Květa Monhartová – obrazy*

29. 6. – 5. 9. 2021 / kostel

- *Zmizelé Kralovicko*

7. 9. – 31. 12. 2021/ kostel

- *Ze starého školního kabinetu*

15. 9. – 31. 10. 2021 / refektář

K jednotlivým výstavám byly pořízeny krátké slovní průvodce (uloženy společně s pozvánkami a plakáty v archivu výstav Muzea) a dále pořízena fotodokumentace uložená v archivu fotodokumentace kulturních akcí muzea.

Zapůjčené výstavy:

Putování po stopách Jana Husa při cestě do Kostnice

prezentující projekt Husova cesta, foyer muzea 2. 7. – 31. 8. 2021

Putovní výstava – Stavba roku Plzeňského kraje 2020

5. 10. – 17. 10. 2021 v předsálí muzea

Součástí výstavního plánu byly krátkodobé prezentace jednotlivých sbírkových předmětů – tzv. předmět měsíce – vystaveny byly:

duben 2021: Tlakový hrnec továrny Bartelmus (Fák)

květen 2021: Hudební skladatel Václav Bláha (Kožíšková)

červen 2021: Sv. Diviš a kaple v Hracholuskách (Beneš)

červenec 2021: Bílý groš z Kralovic z roku 1576 (Stráník)

srpen 2021: Zábavná mapa Plzeňska (Podestát)

září 2021: Včelařské deníky Antonína Rabase ze Všehrd (Tupá)

říjen 2021: Život je sladký – z historie cukrářského řemesla na Plzeňsku (Dienstpierová)

listopad 2021: Socha oráče od Otakara Waltera z roku 1936 (Kříž)

Putovní výstava *Poceta Marii Uchytilové – k 30. výročí úmrtí sochařky a medailérky (1924–1989)* byla instalována do 31. 12. 2021 v městské knihovně v Rakovníku.

Ostatní kulturní akce

- *Kající bohoslužba*

25. března 2021 – byla kvůli opatřením proti pandemii Covid-19 zrušena

- *Jarní oživlá prohlídka – Kdo si hraje nezlobí / zahájení sezony*

27. března 2021 – byla kvůli opatřením proti pandemii Covid-19 zrušena

- *Májový den uměleckých řemesel a divadla*

22. května 2021 – byl kvůli opatřením proti pandemii Covid-19 zrušen

- *Farní den v Mariánské Týnici*

30. května 2021 – byl kvůli opatřením proti pandemii Covid-19 zrušen

- *Barokní festival*

5. června 2021

• *S hudbou za památkami Plzeňského kraje a Radost v baroku*

3. července a 21. srpna 2021

• *Mariánská pouť a Den Evropského dědictví*

5. září 2021

• *Noc v muzeu s divadelním souborem „Tyl“ z Čisté (Po červené na Krašov)*

Místo původně plánovaného 25. a 26. června se uskutečnila v náhradním termínu 17. a 18. září 2021

• *Podzimní oživlá prohlídka v muzeu „Staré školní pomůcky“ / ukončení sezony*

30. října 2021

• *Den krajů*

28. 10. 2021 – prohlídka muzea za zvýhodněné vstupné

• *Advent v muzeu*

4. prosince 2021 – byl kvůli opatřením proti pandemii Covid-19 zrušen

Koncerty

Program 65. koncertní sezony Kruhu přátel hudby při Základní umělecké škole Kralovice – jaro 2021:

• *Musica Florea: Hudební klenoty barokních Čech*

6. 1. 2021 natáčení koncertu, zveřejněn na YouTube 25. 1. – 8. 2. 2021

• *Žestový recitál / Marek Vajo, trubka, Daniela Roubíčková, lesní roh, Andrea Motlová, klavír*

3. 3. 2021 natáčení koncertu, zveřejněn na YouTube 23. 3. – 7. 4. 2021

• *Duo Řehák & Vocetková / Pasión, akordeon a violoncello*

2. 6. 2021 od 19 hodin

• *Letem muzikálovým světem /sóliské souboru muzikálu Divadla J. K. Tyla v Plzni*

16. 6. 2021 od 19 hodin

• *Absolventský koncert*

17. 6. 2021 od 19 hodin

Program 66. koncertní sezony Kruhu přátel hudby při Základní umělecké škole Kralovice – podzim 2021:

• *Recitál bratrů Klánských, violoncello a klavír*

24. 11. 2021 od 19 hodin

• *Plzeňský MLS (malý lidový soubor): Už přišel k nám vánoční čas*

15. 12. 2021 od 19 hodin

Bohoslužby

• *Poutní mše svatá pro poutníky ze Žďáru nad Sázavou – 9. 8. 2021*

• *Mariánská pouť – 5. 9. 2021*

Muzeum dále zajistilo nebo se podílelo na zajištění:

- Slavnostní otevření východního ambitu a výstavy *Sto let obnovy Mariánské Týnice* starostou města Kralovice, Ing. Karlem Popelem – 5. 6. 2021
- *Žehnání kaplí východního ambitu* Mons. Dominikem kardinálem Dukou, OP a biskupem Plzeňské diecéze Mons. Tomášem Holubem – 1. 7. 2021
- *Slavnostní prezentace dokončené stavby východního ambitu v Mariánské Týnici* – 10. 9. 2021
- *Slavnostní předávání kufříků s ručním nářadím žákům 1. ročníků technických oborů* zakončených výučním listem od zástupců Plzeňského kraje – 13. 9. 2021
- *Vlastivědná procházka* (v rámci spolupráce na mezinárodním projektu Cisterciácká klášterní krajina ve střední Evropě). Vývoj historie cisterciácké krajiny v oblasti bývalého Mladotického rybníka, řeky Střely, Mladotického potoka s Podhrázským mlýnem a železniční trati – 24. 10. 2021
- Natáčení klipu k nové písni Bány Basikové a pěveckého sboru Andílci – *Andělé v mých vlasech* – 18. 11. 2021

Vzdělávací činnost

Komentované prohlídky k výstavám pro žáky ZŠ:

Ze starého školního kabinetu: 22. 9., 23. 9., 24. 9., 26. 9., 6. 10., 7. 10., 14. 10., 15. 10., 19. 10., dále 3x 20. 10., 22. 10. a 2. 11. 2021 - tj. celkem 15 prohlídek

Zmizelé Kralovicko: 19. a 20. 10. 2021 - tj. celkem 2 prohlídky

Baroko a jeho svět: 24. 9. a 19. 10. 2021 - tj. celkem 2 prohlídky

Program pro žáky MŠ ke stálým expozicím muzea *Cesta za pokladem*: 26. 5. a 24. 6. 2021

V rámci výstavy *Zmizelé Kralovicko* proběhly tři komentované prohlídky kurátora výstavy Jiřího Fáka, a to jedna ve výstavě a dvě v terénu v Kralovicích a Kožlanech.

K výstavě *Merkur* byla organizována 27. 5. 2021 komentovaná prohlídka majitelem výstavy Jiřího Mládky.

Archeologická dílna *Hledání ztraceného času aneb za tajemstvím archeologie* byla realizována ve dnech 28. 6. 2021 a 29. 6. 2021 pro kvartu a kvintu Gymnázia Plasy. Projekt připravený jako „hra“ na archeology je primárně určený pro žáky základních škol a víceletých gymnázií. Navazuje a doplňuje jejich rámcově vzdělávací programy. Realizovaný projekt je zaměřený na vzdělávací obory dějepis a výchova k občanství, na vzdělávací oblasti člověk a jeho svět, člověk a společnost. Během projektu byly použity didaktické metody: metoda E-U-R, objektové učení, konstruktivismus, flow efekt, metoda názorně-demonstrační.

V rámci této dílny si děti mohly vyzkoušet skládání keramických nálezů, seřazení artefaktů podle doby jejich vzniku. Na antropologickém materiálu (modelu kostry) jim byly ukázány základní vývojové rozdíly mezi kostrou moderního člověka a jeho předchůdců. V další části programu se žáci přesunuli na „archeologické bedny“ respektive pytlíky s nálezy. Každý z žáků si z bedny vybral jeden pytlík respektive artefakt a poté měl za úkol svůj předmět interpretovat. Určit, co to asi je, k čemu se to ve své době používalo a z jakého materiálu je to vyrobené. Tento průzkum a interpretaci předmětu provedl žák bez předchozího seznámení s doplňkovými informacemi o něm. Žákům v této etapě byla dána možnost určit více artefaktů. A následně se pokusili tyto artefakty zasadit do kontextu doby, tehdejší společnosti a pokusili se najít analogické předměty, tj. Předměty, které se užívaly ke stejnému účelu, plnící stejnou funkci. Tímto způsobem byly žákům osvětlené principy toho, co archeologové přesně zkoumají a co nám tyto předměty mohou sdělovat.

Nad rámec projektu si děti mohly odzkoušet malování hlinkami na hrubý štukový povrch imitující povrch jeskyně.

Doprovodný program k výstavám:

Tvorba tematické interaktivní PC hry k výstavě *Ze starého školního kabinetu*. Na poznatky získané při tvorbě této hry se navázalo na závěr roku, kdy byla dokončena dlouhodobá aktivita se stejnojmenným názvem *Ze starého školního kabinetu*, jejíž cílovou skupinou jsou děti ve věku 5-15 let. Tento projekt byl realizován s přispěním Plzeňského kraje a MAS Světovina. Prostředky z grantu byly využity na pořízení tabletu, ve kterém je nahraná tematická interaktivní hra navazující na úspěšnou krátkodobou výstavu. Tento nový projekt je přínosem pro naše dětské návštěvníky. Bude využíván při návštěvách školních skupin, zaměřených na prohlídku expozic muzea s oborovým zaměřením na vzdělanost. Lépe pak pochopí zábavnou a hravou formou, že i školní pomůcky prošly v uplynulých dvou staletích vývojem, který ještě více urychlila doba digitálních technologií. Zároveň budou moci srovnávat rozdíly mezi pomůckami používanými v minulosti a současnosti. Rovněž se jedná o ideální možnost, jak prezentovat muzejní sbírku a zároveň ji chránit před nechtěným poškozením, které by mohlo být nevratné. Muzeum se podílí na přednáškové činnosti pro veřejnost. V objektu muzea proběhly přednášky zajištěné Hanou Fryčkovou na téma zimní zvyky: 30. 11., 6. 12. a 16. 12. 2021

Mimo objekt muzea pracovníci muzea přednášeli:

Hana Fryčková: *Zimní zvyky* – MŠ Trnová 14. 12. 2021

Jiří Fák: *Významné osobnosti kralovické fary – farnost Kralovice v rámci kralovické pouti*, 26. 6. 2021

Hana Tupá: *Pohled do muzejní knihovny* – ZŠ Čistá 10. září 2021

Ediční činnost

Pokračovalo vydávání Vlastivědného sborníku - čtvrtletníku pro regionální dějiny severního Plzeňska XIX. ročníku - 4 sešity formátu A5 a 24 číslovaných stran. Výkonný redaktor Václav Podestát. Obsahem sborníků byly aktuální informace o dění v regionu, rozsáhlé statě na pokračování mapující historii a prezentující stavebně historický průzkum vybraných lokalit, stejně jako zprávy o muzejních sbírkách. Autory příspěvků byli jak muzejní pracovníci, tak další badatelé a externí spolupracovníci. Sborník byl vydán v nákladu 270 ks / číslo a je registrován Ministerstvem kultury ČR, registrační číslo E 12301. ISSN 1801– 0032.

Další publikační činnost pracovníků muzea:

Beneš, Pavel: Křest knihy Stanislavy Křížové v Jarově. Vlastivědný sborník, roč. XXXI, č. 3.

Beneš, Pavel: *Za poznáním baroka/ přednášky 2021*. Vlastivědný sborník, roč. XXXI, č. 4.

Beneš, Pavel: *Žehnání kaplí východního ambitu v Mariánské Týnici*. Zpravodaj plzeňské diecéze, č. 9/ 2021.

Bukačová, Irena: *Rytina provázaná s Karlovým mostem je uložena v muzeu v Mariánské Týnici*. Český rozhlas Plzeň, 24. 2. 2021 11:35.

Bukačová, Irena: *Mariánská Týnice láká návštěvníky i v době, kdy je veřejnosti uzavřena*. Český rozhlas Plzeň, 7. 3. 2021 14:00.

Bukačová, Irena: *Dostavba východního ambitu Mariánské Týnice spěje po půlročním zpoždění ke konci*. Český rozhlas Plzeň, 29. 3. 2021 14:35.

Bukačová, Irena: *Nová kaplička v Bučku*. Vlastivědný sborník, roč. XXXI, č. 1.

Bukačová, Irena: *Mariánská Týnice u Kralovic, národní kulturní památka*. Kralovický obzor 2022. 4 díly na pokračování.

Bukačová, Irena: *Mariánská Týnice u Kralovic – barokní klenot Plzeňska v plné kráse*. Víťaný host v Plzeňském kraji 2022.

Fák, Jiří: *Počátky fotbalu na Kralovicku*. Sborník Západočeského muzea v Plzni, řada historie XXI.

Fák, Jiří: *Za barokem vlakem* (vydal Spolek Místní dráha Rakovník – Mladotice). J. Fák pravidelně přispívá do regionálních novin Kralovický obzor s články zaměřenými na historii města.

Menšík, P. – Stráník, D. 2021: *Odešel Prof. PhDr. Evžen Neustupný, CSc.*, Vlastivědný sborník – čtvrtletník pro regionální dějiny severního Plzeňska 31/1, 5–6.

Podestát, Václav: *Česká fotografie v datech 1839–2019* (Vladimír Birgus, Pavel Scheufleur), In: Historická fotografie, sborník pro prezentaci historické fotografie. Praha: Národní archiv Praha, 2021, s. 70–73, ISBN 978-80-7469-104-1.

Podestát, Václav, recenzní posudek knihy: *Miloslav Stibor* (v rámci edice Olomoučtí fotografové). Univerzita Palackého v Olomouci a Muzeum umění v Olomouci, Olomouc, 2021. ISBN 978-80-88103-79-0 (MU).

Podestát, Václav, recenzní posudek knihy: *Petr Zatloukal* (v rámci edice Olomoučtí fotografové). Univerzita Palackého v Olomouci a Muzeum umění v Olomouci, Olomouc, 2021. ISBN 978-80-88103-81-3 (MU).

Podestát, Václav, recenzní posudek knihy: *Karel Kašpařík* (v rámci edice Olomoučtí fotografové). Univerzita Palackého v Olomouci a Muzeum umění v Olomouci, Olomouc, 2021. ISBN 978-80-88103-88-2 (MU).

Podestát, Václav, recenzní posudek knihy: *Fotografie nového milénia – Od technických mutací k poetice autorské tvorby* (Marian Beneš, ed., Miroslav Vojtěchovský a kolektiv). Fakulta umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem v edici Monografie, Ústí nad Labem, 2021. ISBN 978-80-7561-301-1.

Stráník, Daniel: *90 let péče o hrad Krašov*. Vítaný host v Plzeňském kraji 3/2021.

Propagace

Aktuální informace o výstavách a programech pořádaných muzeem či spolupracující organizací byly prezentovány na internetových stránkách: <https://www.regionplzen.cz/>; www.hrady.cz; www.webtrziste.cz; Do muzea!, Informuji.cz, Kudy z nudy, AMG kalendářium akcí a výstav, a dále na stránkách: www.marianskatynice.cz a Facebooku. Dále jsou tiskové zprávy pravidelně zasílány jak redaktorům regionálního tisku (Kralovický obzor, Manětínský zpravodaj, Kozojedský zpravodaj, měsíčník Plzeňský kraj), tak celorepublikového (Plzeňský deník, Dnes, Lidové noviny, Vítaný host, Chvilka pro tebe...). Dále také do rádií (Český rozhlas – Radiožurnál a Dvojka, Blaník, Rock Radio, Kiss Proton). Veškeré informace rovněž zasíláme do Turistických informačních center v okolí a e-mailových schránek škol a obcí severního Plzeňska.

Informace o aktuálních výstavách a akcích konaných v muzeu jsou pravidelně prezentovány ve stálých informačních vitrínách, jak v centru města Kralovice, tak i na parkovišti muzea a dále zveřejňovány na vývěsních tabulích v okolních obcích.

V době, kdy bylo muzeu z důvodu vyhlášení nouzového stavu pro veřejnost uzavřeno, jsme na webu muzea postupně zpřístupnili natočená videa k výstavám: Keramické inspirace IV., Merkur – Legendární stavebnice, Devadesát let spolku hradu Krašov, Miloslav Michalec, Vladimír Heiser – Bez barvy.

O těchto aktivitách byla veřejnost průběžně informována prostřednictvím e-mailových pozvánek, také průběžnou aktivitou příspěvků na Facebooku.

V průběhu roku proběhlo několik natáčení pro veřejná média:

20. 1. 2021 redaktorka Deníku Lenka Prokšová – pozvánka do muzea

20. 4. 2021 ČTK – pozvánka na výstavu Keramické inspirace IV.

26. 4. 2021 ZAK – pozvánka na výstavu Keramické inspirace IV. a Merkur – Legendární stavebnice

11. 6. 2021 redaktorka Českého rozhlasu Martina Klímová – zahájení Barokního festivalu

30. 6. 2021 Nova – Loskuták na výletě – natáčení pozvánky do muzea

28. 7. 2021 redaktorka Českého rozhlasu Martina Klímová – pozvánka na akci

Archeologické léto – archeologická vycházka Sechutice a okolí

18. 11. 2021 Český rozhlas Plzeň – redaktorka Anděla Blažková – pozvánka do muzea

18. 11. 2021 pozvánka do muzea – sbormistryně dětského pěveckého sboru Andílci

Jana Marie Kateřina Korbelová – pozvánka do muzea při příležitosti natáčení klipu zpěvačky Báry Basikové

Organizované novinářské cesty:

20. 6. 2021 press trip organizovaný Plzeňským krajem a agenturou CzechTrourism (německý novinář)

20. 8. 2021 press trip organizovaný Plzeňským krajem a agenturou CzechTrourism (slovenští novináři)

20. 10. 2021 press trip organizovaný Plzeňským krajem a agenturou CzechTrourism (italský novinář Enrico Martino)

2. 12. 2021 press trip organizovaný Plzeňským krajem a agenturou CzechTrourism (německý novinář)

Na konci roku 2021 muzeum získalo prostor na umístění propagačního banneru muzea na soukromém plotu (bývalá spínačka) u křižovatky I/27 a Plzeňské třídy. Banner byl fotograficky i graficky zpracován v muzeu (Václav Podestát), zadán do výroby a poté nainstalován.

Propagační materiály jsou turistům k dispozici také v cukrárnách a restauracích v Kralovicích.

Internetové stránky muzea www.marianskatynice.cz v roce 2021 navštívilo: 52 430 návštěvníků.

Stránky sociálních sítí – facebooku:

www.facebook.com/marianskatynice měly k 31. 1. 2022 539 přátel (539 like stránky) a měly 589 sledujících. Stránka má celkem 13 recenzí s hodnocením 5 hvězdiček z 5 možných. Dosah Facebook stránky je 29 108 zobrazení, jedná se o počet lidí, kteří si prohlédli obsah na fcb. stránce (třeba příspěvky, příběhy, reklamy, sociální kontext od lidí, kteří na naší stránku reagovali, a podobně). Na facebooku nejzobrazovanějším příspěvkem byl plakát na výstavu 90. let spolku hradu Krašov, který se zobrazil 7 987 lidem (dosah příspěvku - kolika lidem se příspěvek zobrazil. Nezohledňuje, kolikrát ho viděli.). Video umístěná na facebooku mají celkově 3 562 shlédnutých minut. Na facebooku má Baroko I. celkem 643 zhlédnutých minut.

Statistika Google:

(<https://plus.google.com/112449748247490218010>, <https://plus.google.com/+MuzeumMarianskaTynice>) byla založená v roce 2014 a zanikla 2. 4. 2019. K tomuto datu ukončila společnost Google provoz sociální sítě Google+. Na Googlu nadále zůstala rozsáhlá fotogalerie Muzea a byl na něm založený firemní profil - stránka bussines: <https://muzeum-marianska-tynice.business.site/>. Tento profil muzea navštívilo 2 424 návštěvníků, měl 3 498 zobrazení a z tohoto profilu bylo uskutečněno 82 telefonních hovorů do muzea. Příspěvky na této stránce se zobrazují i ve vyhledávači Google. Ve vyhledávači Google bylo naše muzeum za poslední čtvrtletí vyhledáno 4450 krát. Na Google Maps bylo naše muzeum za poslední čtvrtletí vyhledáno 86 700 krát. Na Google má naše muzeum celkem 401 recenzí o celkovém hodnocení 4.8 hvězdiček z celkových 5. Fotografie umístěné na Googlu měly za poslední čtvrtletí přes 99 510 zobrazení. Našim fotografiím se dostává o 2,01 tis. % zobrazení více než u podobných firem.

Dokumentační a vědeckovýzkumná práce

Terénní výzkum a dokumentace

Průběžně byla doplňována elektronická i papírová kartotéka lokalit o nové informace a fotodokumentaci.

V roce 2021 byl průběžně doplňován digitální archiv muzea (úložiště - pracovně „P“ server).

Zpracování pomocného dokumentačního materiálu – fotografií, pohlednic, negativů, v roce 2021 digitalizovány a následně uloženy do nekyselých obalů fotografie a pohlednice lokalit Kaznějov, Kočín, Kočkův mlýn, Kokořov, Kopidlo, Koryta, Korýtko, Kotaneč, Kozojedy, Kozolupy, Krašov hrad, Krašovice, Krsy, Křečov, Kyšice, Ledce, Lednice, Libenov, Liblín, Líně, Lipí, Lištany, Lité, Lomany, Loza, Luková, Malesice, Město Touškov, Mezí, Mladotice, Mrtník, Nadryby, Nebřeziny, Nečtiny, Nekmír, Nová Hospoda, Nová Huť, Nučický mlýn, Nynice, Nýřany.

V rámci přípravy výstavy Zmizelé Kralovicko byly získány fotografie a dokumenty o zmizelé zástavbě města Kozlany, dále byly opraveny nebo doplněny stávající informace k zástavbě města Kralovice.

Byla pořízena fotodokumentace ze současných akcí:

Odhalení kopie Jubilejního muzea v Hedčanech

Odhalení pamětní desky na rodném domě Bohumila Konečného - Bimby v Plzni

V rámci přípravy odborných článků nebo doprovodných textů k expozicím a výstavám byly prostudovány a provedena digitální fotodokumentace v následujících archivech

(fondech):

Národní archiv Praha

Fond: Archiv pražského arcibiskupství 1221–1950

Stabilní katastr - duplikát, Praha (1826–1878)

Stabilní katastr - Popisy hranic katastrálních území, Praha (1827–1953)

Desky zemské, Praha (1351–1883)

Archiv Národního Muzea Praha

Fond: Heber František Alexander – Maloch Antonín Vánkomil (1923–1880)

Fond: Eichlerova sbírka

Archiv Českého vysokého učení technického Praha

Fond: Osobní spisy profesorů a docentů

Fond: Katalogy studentů

Archiv Města Plzně

Fond: Otakar Walter

Fond: Jednota pro záchranu kostelíka u Ježíška v Plzni a Mariánské Týnec u Kralovic

Státní okresní archiv Plzeň-sever se sídlem v Plasích

Fond: Okresní úřad Kralovice

Fond: Archiv města Kralovice

Fond: Městský národní výbor Kralovice
Fond: Okresní národní výbor Plasy
Fond: Obecná a měšťanská škola Kralovice
Fond: Archiv obce Hradecko

Archeologické pracoviště – výzkumy

Archeologické pracoviště zajišťuje archeologické dohledy na stavbách v rámci regionu a provádění archeologických výzkumů včetně laboratorního zpracování podle zákona o Památkové péči a na základě licence udělené MK ČR, v roce 2017 prodloužené do listopadu roku 2022. Nálezové zprávy zpracované k jednotlivým akcím jsou uloženy v muzeu.

Podrobněji soupis projektů podle lokalit viz oddíl v obrazové příloze.

Semináře a vzdělávání pracovníků

Účast pracovníků na konferencích a seminářích:

Výstava Sv. Ludmila (Pálffyho palác, Praha, 15. 10. 2021) – exponáty převážně věnované období baroka a současnému bádání o životě světice (P. Beneš)

Parquetárna v Nebřezinách u Plas (Nebřeziny, 17. 11. 2021) – první strojní parquetárna v habsburské monarchii (1834–1878) v prostorách vrcholně barokní rezidence (P. Beneš)
Rozmanitost historických staveb (19. specializovaná konference stavebně historického průzkumu; 25. – 27. září 2021, Nečtiny) aktivní příspěvek: Mariánská Týnice – vývoj obnovy vrcholně barokní památky (P. Beneš)

Workshop Cisterciácká krajina (seznámení účastníků z regionálních kulturních institucí a zástupců Krajského úřadu s nadnárodním projektem Cisterciacian landscapes connecting Europe/ Cisterciácká klášterní krajina ve střední Evropě, o možnostech spolupráce a koordinace jednotlivých aktivit v rámci projektu, který usiluje o značku Evropského kulturního dědictví (EHL/ European Heritage Label), Mariánská Týnice dne 28. června 2021. (P. Beneš)

ON-line konference:

Chraňte své návštěvníky aneb ANTI-covid opatření až se muzea a galerie opět otevřou 20. dubna 2021 (H. Fryčková)

Školení:

MS PowerPoint 2013/2016 – intenzivní kurz 28. 5. 2021

MS Word 2013/2016 pokročilý kurz 12. 11. 2021

MS Word 2013/2016 pokročilý kurz 15. 11. 2021 (H. Fryčková)

Schůzky výboru knihovnické komise AMG on line – 22. 3., 27. 4., 17. 5., 15. 6., 20. 7., 10. 9. a 7. 12. 2021 (H. Tupá)

Seminář muzejních knihovníků se konal 21. a 22. září 2021 – on –line (H. Tupá)

Setkání knihovníků v Městské knihovně Kralovice 24. 6. 2021 (H. Tupá)

Sněm AMG v Brně – 24. – 25. listopadu 2021, Brno (J. Fák)

V roce 2021 se z důvodu epidemie Covid-19 uskutečnila pouze jedna společná odborná exkurze pracovníků muzea:

Kostely v Úterý a Krsech, Konstantinovy Lázně, zaniklé a polozaniklé vsi Žernovník a Račín - 11. října 2021

Knihovna a služby

Knihovna muzea je zaregistrována pod č. 3836/2003 jako veřejná knihovna a plnila služby vyplývající z této registrace. Její činnost je řízena obecně platnými předpisy - Zákon č. 257/2001 Sb. o knihovnách, Vyhláška č.88/2002Sb k provedení zákona č. 257/2001 Sb. a dále Zákon č. 122/2000 Sb. o ochraně sbírek muzejní povahy, Zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském a Zákon č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů a vnitřním předpisem - Knihovní řád Knihovny Muzea a galerie severního Plzeňska Mariánská Týnice. Knihovna po celý rok poskytovala výpůjční a rešeršní služby čtenářům ze strany odborné veřejnosti, studentů i odborných pracovníků muzea. Knihovní fond je zpracováván automatizovaným systémem Verbis. Pro čtenáře a badatele je přehledný katalog Portaro přístupný také z internetových stránek muzea. Pro čtenáře je zajištěn volný přístup k internetu prostřednictvím Wi-Fi a místního počítače.

Akvizice nových titulů monografií a periodik do knihovny muzea se v roce 2021 realizovala podle potřeb odborných pracovníků a zájmu i požadavků badatelů. Z finančních důvodů byl pozastaven nákup nových knih. Zapsáno bylo 146 knihovních jednotek, které byly získány především prostřednictvím darů a výměnou s ostatními paměťovými institucemi. V roce 2021 knihovna muzea odebírala celkem 19 titulů odborných periodik a 20 informačních periodik – místních zpravodajů a Plzeňský deník.

Knihovna se každoročně zapojuje do projektu Česká knihovna, ze kterého získala knihy za 5 306 Kč. V roce 2021 knihovna zapůjčila 49 čtenářům celkem 685 knih a dokumentů. Knihovna zajišťuje meziknihovní výpůjční služby – dokumenty z jiných knihoven v ČR. Pro odborné pracovníky a badatele, bylo zapůjčeno prostřednictvím MVS 56 knih, kladně vyřízeno 12 požadavků od jiných knihoven. Knihovna nadále pokračuje v digitalizaci dokumentů. Ukládání probíhá v knihovním systému Verbis a na muzejním úložišti „digitální knihovna“. Na konci roku získala nový depozitář, který se postupně zaplňuje. Knihovna má zastoupení v knihovnické komisi AMG, která v letošním roce řešila hlavně vznik publikace o muzejních knihovnách. Knihovnice pracovala jako koordinátor pro Plzeňský a Karlovarský kraj. Schůzky výboru knihovnické komise se konaly on-line a stejně tak seminář, který se uskutečnil v Táboře. Knihovnice se pravidelně účastní setkání regionálních knihoven, která probíhají v Městské knihovně Kralovice.

Služby badatelům

Muzeum je pro badatele oficiálně otevřeno Po – Pá od 9,00 do 15,00 hodin, badatelské návštěvy mimo tyto hodiny jsou možné po předchozí konzultaci. Služby badatelům předně poskytuje knihovna muzea, která je badateli nejvíce využívána. Služby jsou poskytovány na základě Badatelského řádu. Konzultace dále poskytují odborní pracovníci a kurátoři sbírek. V roce 2021 využilo služeb muzea celkem 13 (Fák) + 20 (Kožíšková) + 22 Tupá + 16 Beneš badatelů, včetně mailových badatelských dotazů. Vedle knihovního fondu bylo pro badatelské účely nejvíce využito dokumentačních fondů - fotografie, kartotéka obcí a ze sbírkových fondů fotografie a tiskoviny. Badatelé dále využívají on-line katalog knihovny umístěný na internetových stránkách muzea.

Ostatní služby

Muzeum dále poskytuje své odborné služby především úřadům místních samospráv a dále spolkům a organizacím.

Spolupráce s jinými subjekty

V roce 2021 se muzeum zapojilo do projektu Objevuj památky, který má primárně sloužit pro informovanost široké veřejnosti a pro plánování výletů za poznáním i zábavou. Zároveň má projekt podpořit zapojené památky navýšením povědomí o jejich jedinečnosti, potenciálu nebo aktuální turistické nabídce a tím pádem napomoci k růstu návštěvnosti. Zároveň se v rámci tohoto projektu muzeum zapojilo do Motivačního programu Třetí za polovic, sedmá ZDARMA.

- *Naučná stezka Václava Tomeše* – obnova naučné stezky k 90 letům spolku hradu Krašov – v dubnu bylo po jednání se členy Spolku pro ochranu přírodní rezervace a hradu Krašova dojednáno, že se archeologické oddělení muzea bude spolupodílet na obnově naučné stezky vedoucí ke zřícenině Krašova. Nakonec připravilo nejen dohodnutý informační obsah jednotlivých zastavení, ale připravilo i celkovou grafickou podobu jednotlivých cedulí. Nová naučná stezka kopírující hlavní cestu na hrad seznamuje návštěvníka s historickými a archeologickými daty. Naučná stezka se skládá z osmi informačních cedulí. První zastavení na parkovišti u dvora Rohy se stručně věnuje životu Václava Tomeše a seznamuje návštěvníka s historií dvora Rohy, blízkého zaniklého Rožského rybníka. Druhé zastavení se věnuje již zaniklé cestě na Všehrdu, Krašovské chmelnici, kolem které vede současná cesta na hrad a v neposlední řadě se zabývá polohou a podobou krašovské cihelny. Třetí zastavení se nachází na kraji lesa, v místě, kde návštěvník vstupuje do Přírodní rezervace Krašov a do majetku LESY ČR. Toto zastavení se proto týká pravidel chování v lese a v přírodní rezervaci, a věnuje se zejména historii rezervace a předmětem její ochrany. Čtvrté nedaleké zastavení se věnuje krašovskému vodnímu dílu, respektive náhonům přivádějícím vodu na Krašov. U zaniklých Krašovských rybníků stojí páté zastavení. To se věnuje krašovskému předhradí, zaniklým rybníkům a fortifikacím v předhradí. Šesté zastavení popisuje hospodářské vybavení předhradí Krašova. Zabývá se zejména mlýnem na svrchní vodu v předhradí, pivovarem, ležáckým sklepem a krčmou. Sedmá informační cedula se zabývá vývojem podoby Krašova od nejstarší podoby hradu po podobu letního sídla cisterciáků plaského kláštera. Poslední zastavení před hradem se ve stručnosti věnuje založení krašovského spolku a jeho historii.

- *Spolupráce s Ateliérem Salzmanna* – zahájena v roce 2020, pokračovala i v roce 2021. V první polovině roku byla pro ateliér připravena stručná historie obce Potvorov a krajině proměny obce od konce 19. století do současnosti. Proměny se zaměřily zejména na rozlohu jednotlivých polí (oraných celků). Dále byly dohledávány na starých mapových dílech polohy, kde byl v 19. století těžený potvorovský pískovec. 26. 5. 2021 proběhlo 1. jednání k připravované studii s názvem „Krajinářské úpravy území obce Potvorov s důrazem na řešení problému retence vody“, jejímž zadavatelem je Plzeňský kraj a zhotovitelem Ing. Klára Salzmanna, Ph.D. a její řešitelský tým.

- *Spolupráce s fakultou architektury ČVUT* (ateliér Salzmanna) – pro studenty ČVUT byla připravena poměrně rozsáhlá přednáška na téma Krajinářská architektura a archeologické památky. Přednáška vzhledem k epidemiologické situaci proběhla ONLINE a byla rozdělena na dvě na sebe navazující části.

- *Spolupráce s Národním technickým muzeem, Centrem stavitelského dědictví Plasy* – v rámci dvoustranné Smlouvy o vzájemné spolupráci. Výstupem této dohody je mj. sleva na vstupném pro návštěvníky při návštěvě obou institucí.

Dále se Mgr. Daniel Stráník zúčastnil několika ONLINE konzultování studentských prací týkajících se okolí Plaského kláštera a Mariánské Týnice.

Centrum baroka

Na barokní charakter národní kulturní památky, spojené ve své historii s cisterciáckým řádem (klášter Plasy) se aktivita Centra baroka váže. Jeho činnost byla zahájena v červnu roku 2016. Jeho aktivity směřují nejen do regionu, ale také je napojeno na mezinárodní projekt cisterciácké krajiny Cisterscapes–Cistercian landscapes ([https://cisterscapes.eu/?page id=468lang=en](https://cisterscapes.eu/?page%20id=468&lang=en)). Spojuje pět evropských zemí (Rakousko, Česko, Německo, Polsko, Slovinsko), v nichž se nachází 17 klášterních krajin, které jsou předmětem rozsáhlého archivního i terénního výzkumu, spojeného jednotnou metodikou. K rehabilitaci a poznání barokního období přispívají oblíbené cykly přednášek, které se konají ve spolupráci s Okresním archivem v Plasích.

Obsah činnosti:

- Obsah a správa digitálního uložště „Centrum baroka“
- Zpracování archiválií, transkripce pramenů
- Organizace, příprava přednáškového cyklu „Za poznáním baroka“ (podzim)
- Zajištění akce Letního barokního festivalu v Mariánské Týnici

Zastoupení muzea na projektu CISTERSCAPES-CISTERCIAN LANDSCAPES CONNECTING EUROPE (Leader Trans National Cooperation project TNC I + TNC II), spolupráce Mgr. Radka Ranochová, Ph.D., Ing. Ivo Kornatovský (MAS), v rámci prezentací výstupů projektu na online setkáních a konferencích (5. března, 19. března, 5. května, 16. července 2021) a týmových online setkáních.

- Prezentace aktivit Centra baroka v rámci prohlídek pro univerzitní studenty a odborné pracovníky
- Účast na zasedáních a aktivitách spolku Putování za Santinim (komentované prohlídky, Valná hromada, schůzky k přípravám na výročí Santiniho 2023)
- Zastoupení muzea v projektu „Husova cesta“ v rámci širšího mezinárodního projektu „Evropská kulturní cesta reformace“
- Zastoupení muzea v rámci koordinace s činností spolku Ultreia z.s. (Svatojakubská cesta)
- Spolupráce s Nadačním fondem Mariánská Týnice – zajištění prodloužení sbírky na zvonohru pro Mariánskou Týnici, revize dokumentů

Průvodcovská činnost:

- Odborný výklad pro studenty VŠ, akademické pracovníky a tematicky zaměřené návštěvníky
- Výklad v anglickém jazyce

Aktivity Centra baroka pokračovaly v roce 2021 v návaznosti na původní projekty a rozpracované úkoly. Koronavirová krize zasahovala ještě v jarním období roku do možnosti plánovat a připravovat akce a slavnosti.

Rok 2021 byl především spojen s tématem dokončení stavby východního ambitu a naplnění architektonické koncepce navržené architektem Janem Blažejem Santinim - Aichelem. Uskutečnilo se tak několik festivů, které novou stavbu představily a oslavily. Dne 5. června proběhlo otevření ambitu pro veřejnost, kde formou komentované prohlídky byly interpretovány nové fresky navazující na ikonografický koncept *Sedmi radostí Panny Marie*.

V rámci *Barokního dne* (součást Letního barokního festivalu Plzeňského kraje) 19. června byl prezentován nový ambit jako pocta a oslava Panny Marie. Pořad *Koruna ctností* – alegorický tančený obraz nastudovaný pro slavnostní uvedení v Mariánské Týnici souborem *Hartig Ensemble* pod vedením paní prof. Heleny Kazárové představil

komponované taneční vystoupení na hudbu Jana Dismase Zelenky. Oslava mariánských ctností jako je pokora, láska k bližnímu, mírumilovnost, zbožnost, cudnost, pokora a střídmost se tak odehrála přímo pod klenbou kostela, které dominuje hlavní atribut Panny Marie – koruna – jakožto symbol Královny nebes.

Dne 1. července navštívil Mariánskou Týnici arcibiskup pražský Mons. Dominik kardinál Duka OP s biskupem plzeňské diecéze Mons. Tomášem Holubem, aby společně po bohoslužbě slova požehnali novému ambitu. Ve své řeči pan kardinál Duka poděkoval za nesmírné úsilí a odborné vedení obnovy Mariánské Týnice paní ředitelce PhDr. Ireně Bukačové.

Dne 10. září 2021 se uskutečnila slavnostní prezentace stavby nového ambitu pro politickou reprezentaci České republiky, zástupce regionů a odborné veřejnosti. V rámci komponovaného programu „*Most přes tři staletí*“ byli oceněni konkrétní řemeslníci, kteří se na stavbě podíleli, zazněla zhodnocení díla a poděkování. Odhalení pamětní desky při vstupu do ambitu tak znamená trvalou připomínku této události. Na závěr programu proběhla prezentace filmu *Zrcadlo baroka*, který mapuje celou dostavbu v podobě časosběrného dokumentu. Každá ze slavností znamenala významný moment ve vztahu k představení díla veřejnosti a uvedení stavby do života, což zaznamenávají pamětní listiny, které byly slavnostními hosty podepsány.

V rámci projektu CISTERSCAPES - CISTERCIAN LANDSCAPES CONNECTING EUROPE (Leader Trans National Cooperation project TNC I + TNC II) je Centrum baroka zapojeno do sítě mezinárodní spolupráce institucí navazujících na odkaz bývalých cisterciáckých klášterů.

Účast na konferencích a seminářích vede k získávání poznatků z aktuálních výzkumů na poli barokního bádání, k prohlubování a navazování kontaktů. Centrum baroka poskytuje odborné konzultace pro badatele, odborné pracovníky a také kolegy v rámci projektů spojených s popularizací barokní doby, které v roce 2021 probíhalo převážně elektronickou formou.

Rok 2021 přinesl větší zájem badatelů a studentů, podobně jako v roce 2020, kteří tak reagovali na uzavření muzejní instituce v rámci opatření spojených s koronavirovou krizí. Přednáškový cyklus „*Za poznáním baroka*“, situovaný do prostor SOKA Plasy, náleží k tradiční prezentaci doby baroka. Odborníci představili jednotlivá témata z oblasti výtvarného umění, kultury a duchovního života této epochy. Realizovat se mohl až podzimní cyklus.

Za poznáním baroka/ IV. ročník tematických přednášek/ podzim 2021

• Středa 6. října 2021

PhDr. Andrea Steckerová, Ph.D. (Národní galerie Praha)

Petr Brandl – život a dílo mistra barokní malby

• Pondělí 8. listopadu 2021

prof. Ing. PhDr. Jan Royt, Ph.D., DrSc. (Ústav pro dějiny umění FF UK, Ústav dějin křesťanského umění KTF UK)

Svatá Ludmila a její kult v době baroka

• Pondělí 15. listopadu 2021

PhDr. Martina Jandlová Sošková, Ph.D. (Národní galerie Praha)

„Portrait historié“ a šlechtická reprezentace v českých zemích -

O podobiznách v alegorizujících kostýmech v 17. a 18. století

• Pondělí 29. listopadu 2021

JUDr. PhDr. Jiří Plos (Fakulta architektury ČVUT v Praze)

Co přinesl barok urbanismu

Rekonstrukce a údržba objektu

Mariánská Týnice

národní kulturní památka (430), rejstříkové číslo: 23944/4–1330

Důležitou složkou práce muzea je stálá činnost stavebního /technického/ oddělení, které se podílí na opravě a údržbě budovy proboštství, spolupracuje s historickým oddělením při péči o sbírky, na instalaci výstav a při kulturních a společenských akcích, jimž zajišťuje technické zázemí. Jeho aktivity vycházejí především z potřeb údržby budovy proboštství, její provozuschopnosti a péče o vnější plochy areálu v návaznosti na roční období. Tato náročná činnost, zahrnující péči o trvalou i sezonní zeleň a drobné dekorativní prvky, je na velmi dobré úrovni a stav nejbližšího okolí památky je také příznivě vnímán návštěvníky muzea. K činnosti oddělení patří také péče o vozový park muzea, parkoviště pro veřejnost a bezprostřední okolí Mariánské Týnice.

Vzhledem ke stavu pláště budov v Mariánské Týnici, který byl postupně obnovován od roku 1993 do roku 2007, se stavebně technické oddělení zaměřilo na perspektivy a organizaci jeho údržby a náročné obnovy, zvláště vzhledem k tomu že Mariánská Týnice je národní kulturní památkou. Prvním krokem bylo zhotovení projektové dokumentace a restaurátorských a odborných průzkumů. Vzhledem k plánované výši nákladů na 10 mil Kč a k finančnímu příspěvku zřizovatele ve výši 3 mil Kč, bylo nutno přistoupit ke strategii postupné obnovy v těch částech, které lze realizovat bez celkového lešení na kostelní stavbu, jenž by samo dosáhlo do výše 3 mil Kč. Byla proto zvolena obnova havarijních nátěrů, která byla zajištěna dodavatelsky. Dalším úkolem stavebně technického oddělení bylo řešení dodatečného osvětlení ambitu (fresky, exteriér), které rovněž zřizovatel finančně podpořil.

Činnost stavebního oddělení v roce 2021

Stavební oddělení vykonává svoji samostatnou činnost v rámci drobné údržby objektu, péče o plochy areálu, o zeleň a výsadby květín po dobu celého roku podle potřeb a aktuálních sezonních úkolů, též reaguje na požadavky průvodců pro zajištění plynulého chodu návštěvní sezóny. Práce se organizuje i v součinnosti s historickým oddělením, pro něž pracovníci stavebního oddělení vykonávají nezbytnou součinnost při kulturních a výstavních akcích. Porady oddělení se konají pravidelně a jsou z nich pořizovány zápisy (29. března 2021, 8. července 2021, 29. září 2021, 27. prosince 2021).

Stavební oddělení bylo obsazeno dvěma pracovníky na plný úvazek (Pavel Hlous, Jaroslav Staněk) a dvěma na poloviční úvazek (Zdeněk Tupý, Jindřich Kovařík) a pracovníci pečující o květinové výsadby a estetickou úroveň expozice, prostory pro návštěvníky a pracovní zaměstnanců.

Stavební opravy a bezpečnost objektu

Stavební opravy se soustřeďují na budovu proboštství, kde probíhá celoročně oprava omítek, sanace zdiva proti vlhkosti, opravy okenních nátěrů a mříží v přízemí proboštství a ve věžích nátěry žaluzií a opravy okenních rámu.

Zahradní úprava východního ambitu, 30. 9. 2021.

V prvním čtvrtletí byla dokončena rekonstrukce skladu na půdě proboštství, zapojena elektrina, osazeny dveře. Bývalý depozitář textilu, který byl přesunut do velkého, pronajmutého prostoru, byl stavebně upraven (včetně rozvodů počítačových sítí na kancelář historického a stavebního oddělení. Proběhla repase výstavních panelů pro kostel Zvěstování Panny Marie, spolupráce na instalaci výstavy keramických prací Středního odborného učiliště stavebního Plzeň, následně projektu „bez barvy“, dovoz a instalace výstavy „Merkur“ z Berouna.

Po kolaudaci dostavy východního ambitu byly zajištěny drobné stavební úpravy odvodnění a lokální propojení elektrických sítí ve spolupráci s firmou Beneš elektro Kralovice, ošetření sbírkových předmětů před jejich přeuložení. Během druhého čtvrtletí byly instalačně zajištěny další naplánované výstavy Jubilantů Hollaru, Karla Franty a Květy Monhartové.

Charakter údržby objektu na sklonku letních měsíců spočíval mj. v provedení nátěrů oken v prvním patře proboštství, sečení trávy, zastřihávání keřů, péči o květinovou výsadbu, aplikovanou deratizaci. Služby oddělení byly využity při realizaci akce „Noc v muzeu“ (17. a 18. září 2021), technické a organizační pomoci při koncertech, pořádaných Základní uměleckou školou v Kralovicích, slavnosti k ukončení projektu IROP, Mariánské pouti.

V posledním čtvrtletí roku 2021 bylo největší stavební akcí, ve spolupráci s firmou Vlček obnovení fasádních nátěrů západního průčelí proboštství, stavební sanace depozitáře „Hospitium“, pravidelný podzimní úklid venkovních ploch, dokončení konzervace určených sbírkových předmětů, zajištění instalací podzimních výstav „Zmizelé Kralovicko“ a Ze starého školního kabinetu“, technické podpory dalších kulturních akcí a koncertů. Během léta byla v pravidelných intervalech ošetřována zeleň (střihání keřů, sekání trávy v ambitu a ve venkovních prostorách) a položeny nástrahy proti hrabošům, firma Pavel Šalom, střechy a izolace, opravila části střechy západního ambitu.

Květinová výzdoba v západním ambitu
30. 9. 2021.

Během podzimu proběhla pravidelná údržba laviček a venkovního mobiliáře, následně došlo k zazimování kašny v ambitu a k částečné opravě venkovního osvětlení.

Odpady

Odpad je tříděn a pravidelně odvážen, je respektována nová směrnice pro nebezpečný odpad v registraci na Ministerstvu životního prostředí.

Pracovníci stavebního oddělení se během odstávky elektrické energie zúčastnili odborných exkurzí, školení řidičů a BOZP.

Péče o trvalou zeleň, keře, trávníky a stromy a květinová výzdoba oken a okrasných žardinier

Venkovní plochy areálu muzea vyžadují celosezonní péči, která začíná jarními pracemi, výsadbami, osazení květinových truhlíků do oken. V horkých dnech probíhá zálivka v ambitu a před muzeem. V dílně byly vyrobeny stojany na osazenou květinovou výzdobu v dostavěném východním ambitu. Ze zahradní údržby bylo na podzim provedeno zastřížení keřů a úklid listí, sestřížení buxusů a ničení plevelu. Na podzim byla zazimována trvalá zeleň, vyčištěny trávníky a položeny nástrahy proti hrabošům, úklid laviček a údržba zahradnického nářadí. Průběžně podle počasí dochází k běžným úpravám trávníku, keřů a rostlin.

Spolupráce s historickým oddělením

Technicky oddělení vytváří nepostradatelné zázemí pro kulturní akce jako jsou koncerty a výstavy, úklid areálu po venkovních akcích. Zkušený tým ve spolupráci s kurátory výstav využívá nabytých zkušeností s provozem dvou až tří výstav najednou, úkoly zvládá s ohledem na bezpečnost a ochranu exponátů vynikajícím způsobem. Pro oživlé pro-

Zatravnění a výsadba květin na nádvoří u východního ambitu, 13. 7. 2021.

hlídky zajišťuje mobiliář, kulisy a následně pomoc při akcích, při prostorových výstavách instalaci panelů, dovoz exponátů, mobiliáře na vernisáže. Odborně provádí konzervování sbírkových předmětů, které mají nejrozličnější charakter.

Jižní průčelí proboštství, 14. 9. 2021.

Obnovená část historické cesty k Mariánské Týnici, 9. 11. 2021.

Oprava omítky a nátěru západního průčelí probostství, 9. 11. 2021.

Výsadba zeleně (okraj západního ambitu a východní nádvoří), 13. 7. 2021.

Výsadba růží ve východním ambitu a stromů při okraji východního nádvoří, 13. 7. 2021.

Zřizovatel, Plzeňský kraj schválil provozní příspěvek na rok 2021 ve výši 11 690 tis. Kč. Dále byl příspěvek v rámci Projektu Západočeské baroko, Centrum baroka v Mariánské Týnici navýšen o 168 tis. Kč, tyto prostředky byly použity na Barokní slavnost a slavnost u příležitosti otevírání nového ambitu. Zřizovatel podpořil výsadbu historizujících odrůd ovocných stromů a výsadbu okrasných rostlin částkou 150 tis. Kč, dále na podporu vědy a výzkumu v kulturních paměťových organizacích uvolnil kraj 25 tis. Kč. Na opravu stodoly v Plasích byl organizaci přidělen příspěvek ve výši 399 tis. Kč a na rozšíření energetického monitoringu 306 tis. Kč, dále na krytí výdajů spojených s modernizací průvodcovských systémů 250 tis. Kč. V rámci grantového programu „Drobtina 2021“ vyhlášeného MAS Světovina o. p. s. obdržela organizace dotaci ve výši 4,5 tis. Kč na projekt s názvem: Ze starého školního kabinetu. Na opravu zvětralých nátěrů byl přidělen příspěvek v částce 3 000 tis. Kč, na doplnění nasvětlení fresek v ambitu, schodiště a sjednocení osvětlení ambitů jsme obdrželi 400 tis. Kč. Celkové výnosy dosáhly částky 16 224 tis. Kč. Výnosy ze vstupného byly 826 tis. Kč. Dalšími významnými výnosovými položkami byly příjmy z prodeje zboží v objemu 285 tis. Kč a příjmy za archeologický průzkum ve výši 413 tis. Kč.

Náklady byly celkem 16 203 tis. Kč

Organizace vytvořila zisk ve výši 21 tis. Kč

Nejvýraznější nákladovou položkou jsou náklady na mzdy a odvody sociálního a zdravotního pojištění. Organizace vynakládá vysoké finanční prostředky na opravy a údržbu barokního areálu, v roce 2021 byly tyto náklady 1 387 tis. Kč. Náklady na vytápění akumulacími kamny a další spotřeba energie dosáhla výše 720 tis. Kč. Odpisy dlouhodobého majetku byly ve výši 2 145 tis. Kč. Náklady ve výši 179 tis. Kč náklady z drobného dlouhodobého majetku jsou náklady na pořízení počítačů výměnou za nefunkční PC, na lavičky do ambitu světla na osvětlení fotografovaných sbírkových předmětů. Spotřeba materiálu ve výši 442 tis. Kč je tvořena náklady na nákup kancelářského zboží a materiálu na údržbu, kterou provádíme vlastní činností, v roce 2021 byly nakoupeny regály do nově pronajatých depozitářů.

Ostatní služby jsou činnosti, které organizace realizuje prostřednictvím svých dodavatelů. Například poštovné, praní prádla, tisk sborníků, ale i služby za telefony, likvidaci odpadů, ochranu objektu, nájemné za depozitární prostory, revize, vazby knih, kulturní vystoupení a ostatní poplatky.

Investiční náklady

V roce 2021 byla dokončena dostavba východního ambitu, která začala v roce 2018. Celkové dotace na projekt činily 56 108 224,36 Kč, z projektu IROP obdržela organizace na tuto akci příspěvek ve výši 42 442 061,38 Kč. Příspěvek od kraje tj. kofinancování činil 13 534 676,98 Kč na investice a 131 486,- Kč na neinvestice. Z vlastních zdrojů hradila organizace celkem 1.370.372,49 Kč. Celkové výdaje projektu činily tedy 57.478.596,85 Kč. Z investičního fondu pořídila organizace například oltářní menzy do nového ambitu v hodnotě 307 tis. Kč, sbírkové předměty v hodnotě 49 tis. Kč, na obnovu pláště budovy bylo použito 1 149 tis. Kč, na nasvětlení fresek ambitu a osvětlení schodiště 230 tis. Kč, na sjednocení osvětlení ambitů 126 tis. Kč.

P2-SRPK- 3/2019/EK-001-Q	Plzeňský kraj	Počet stran: 2
-----------------------------	---------------	-----------------------

Přehled financování výdajů projektu¹

Název projektu		Mariánská Týnice – Dostavba východního ambitu		
Číslo projektu v ext. ekon. systému ²		1024		
Nositel projektu		Muzeum a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici, p. o.		
IČO		00368563		
DIČ, koeficient		Neplátce DPH		
Zdroje financování			Výše výdajů v Kč dle rozpočtu projektu	Podíl na celkových výdajích projektu (v %)
Ex-ante platby v rámci financování z externích zdrojů	1.	Investiční prostředky		xxxxxxxxxxx
	2.	Neinvestiční prostředky		xxxxxxxxxxx
Externí zdroje³	3.	Dotace z EU – Investiční prostředky	40.084.169,09	69,74
	4.	Dotace z EU – Neinvestiční prostředky		
	5.	Dotace ze SR – Investiční prostředky	2.357.892,29	4,10
	6.	Dotace ze SR – Neinvestiční prostředky		
Vlastní zdroje	7.	Příspěvek z rozpočtu zřizovatele - investiční	13.534.676,98	23,55
	8.	Příspěvek z rozpočtu zřizovatele - neinvestiční	131.486,00	0,23
	9.	Vlastní investiční prostředky PO	676.353,34	1,17
	10.	Vlastní neinvestiční prostředky PO	694.019,15	1,21
Celkové výdaje projektu (součet výdajů uvedených v bodech 3. až 10.)			57.478.596,85	100 %

¹ Tento Přehled je rovněž součástí souboru MS Excel (od verze 4v0) určeného pro nahrávání cash flow v SW aplikaci TAS – projektové řízení.

² Číslem projektu se rozumí Číslo projektu v externím ekonomickém systému (číslo investice) v SW aplikaci TAS – projektové řízení, resp. číslo Investice v SW aplikaci Rozpočet (Výkaznictví) – viz blíže čl. 2 bod 2.2 Směrnice.

³ V rámci programu přeshraniční spolupráce není v právním aktu dotace EU rozdělena na investiční a neinvestiční prostředky, rozdělení provede příjemce dotace dle aktuální skutečnosti.

P2-SRPK- 3/2019/EK-001-Q	Plzeňský kraj	Počet stran: 2
-----------------------------	---------------	----------------

Externí zdroje financování budou proplaceny pouze způsobem platby ex-post (součet výdajů uvedených v bodech 3. až 6.)	42.442.061,38	<i>pouze ex-post platby</i>
Externí zdroje financování budou proplaceny kombinovaným způsobem platby ex-ante (součet výdajů v bodech 1. a 2.) a ex-post (součet výdajů v bodech 3. až 6. minus součet výdajů v bodech 1. a 2.)		<i>částečně ex-ante platby</i>
		<i>částečně ex-post platby</i>
Výdaje projektu určené k předfinancování projektu formou NFV z rozpočtu zřizovatele (součet výdajů uvedených v bodech 3. až 8. minus součet výdajů v bodech 1. a 2.)	56.108.224,36	xxxxxxxxxxxx
- z toho investiční výdaje projektu (součet výdajů uvedených v bodě 3.+ 5.+ 7. - 1.)	55.976.738,36	xxxxxxxxxxxx
- z toho neinvestiční výdaje projektu (součet výdajů uvedených v bodě 4.+ 6.+ 8. - 2.)	131.486,00	xxxxxxxxxxxx

Sestaveno dne: 03. 11. 2021

Sestavil: Lenka Ryšicová, ekonom
Telefon: 373 397 993
Email: rysicova@marianskatynice.eu

Schválil: PhDr. Irena Bukačová, ředitel příspěvkové organizace

Přehled provozních nákladů a výnosů za rok 2021

Účet	Název	Náklady	Výnosy
5010100	Kancelářské potřeby	41979	0
5010200	Čistící prostředky	11198	0
5010300	Denní tisk, časopisy, předplatné	9801	0
5010901	Pohonné hmoty Berlingo	26111	0
5010902	Pohonné hmoty Fabie	1268	0
5010903	Pohonné hmoty sekačka	13744	0
5010904	Spotřeba benzín - OCTAVIE	20133	0
5011100	Knihovna	3739	0
5011200	Knížní fond	403	0
5011300	Odborná literatura - nezařazené do knihovny	895	0
5011400	Drobný hmotný dlouhodobý majetek	150276	0
5011500	Kancelářský papír	7406	0
5011501	Pracovní ochranné pomůcky	4008	0
5011700	Materiál ostatní	66346	0
5011701	Materiál na restaurování	12328	0
5011702	Materiál na údržbu	72296	0
5020100	Spotřeba ele. energie MT	719696	0
5020300	Spotřeba vody a stočné	20936	0
5040100	Prodané zboží - vlastní činnost	190607	0
5040101	Prodané zboží-propagace	9658	0
5040102	Prodané zboží-nápoje průvodcovna-od 2021	3473	0
5040103	Prodané zboží-automat od 2021	14894	0
5110000	Opravy a udržování	27218	0
5110100	Opravy- budovy, haly, stavby	1386876	0
5110200	Opravy a udržování stroje, přístroje, zařízení	113525	0
5110300	Opravy a udržování dopravní prostředky	40830	0
5120100	Cestovné	11295	0
5130000	Náklady na reprezentaci	16423	0
5180000	Ostatní služby	3003	0
5180100	Poštovné, známky	18086	0
5180200	Výkony spojů - hovorné, internet	43833	0
5180300	Revize strojů, technické prohlídky	17917	0
5180400	Praní, čištění, úklid	7629	0
5180500	Bankovní poplatky a služby	8424	0
5180700	Nájemné	163875	0
5180800	Poplatky odpady, dezinfekce	59538	0
5181300	Programové vybavení-nákup softwaru a jiných PC programů	76439	0
5181600	Ostatní služby	700331	0
5181601	Tisk sborníků a programů	35480	0
5181602	Ochrana objektu	175754	0
5210200	Náhrada mzdy - dočasná pracovní neschopnost	69149	0
5211000	Platy zaměstnanců	6602783	0
5212000	OON	252132	0
5240100	Sociální pojištění	1635878	0
5240200	Zdravotní pojištění	595542	0
5250000	Jiné sociální pojištění	18528	0
5270100	Zákonní sociální náklady FKSP	133335	0
5270200	Náklady na stravování zaměstnanců	190825	0
5270400	OOPP	25045	0
5270500	Školení	10450	0
5380100	Jiné daně a poplatky-např.rozhlas	1233	0
5380200	Poplatky za užívání dálnic, rychlostních silnic	3018	0
5490200	Poplatky vozidla	2735	0

5490300	Poplatky Pojistné odpovědnost za škodu	16247	0
5490401	Poplatky stravenky	12545	0
5510000	Odpisy dlouhodobého majetku	1722509	0
5515000	Odpisy dlouhodobého majetku - IROP	422059	0
5580100	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	183666	0
6010000	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	0	12827
6020300	Výnosy z produktivní práce - služba	0	133
6020500	Výnosy - vstupné	0	826435
6020700	Výnosy - archeologický dohled a výzkum	0	413404
6021100	Výnosy - ostatní	0	7915
6026301	Výnosy z prodeje služeb Plzeňská vstupenka	0	66
6040100	Tržby za prodané zboží - vlastní	0	260595
6040101	Výnosy z prodaného zboží	0	349
6041704	Výnosy z prodaného zboží - automat	0	24202
6480100	Čerpání investičního fondu	0	2239810
6620200	Úroky z termínovaných a spořicíh účtů	0	814
6720000	Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	0	4500
6720100	Výnosy vybraných místních vládních institucí z transféru	0	12432362
6720200	Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	0	605

Struktura zaměstnanců

Zaměstnanci podle dosaženého vzdělání a kvalifikace:

8 vysokoškoláci humanitních a uměleckých oborů /historik, historik umění, umělecký fotograf, archeolog/

1 pracovník s odbornou licenci MK ČR

5 středoškoláků s odbornou praxí v oboru

3 vyučení s dlouholetou praxí

Počet mužů 9

Počet žen 8

Většina zaměstnanců má znalost práce na PC, řidičský průkaz, jazykové znalosti. Kvalifikace se zvyšuje odbornými školeními. Všichni zaměstnanci jsou vybaveni osobními ochrannými prostředky podle norem a vnitřní směrnice. Kolektiv zaměstnanců se aktivně podílí na všech činnostech muzea.

Péče o pracující je také realizována z fondu FKSP

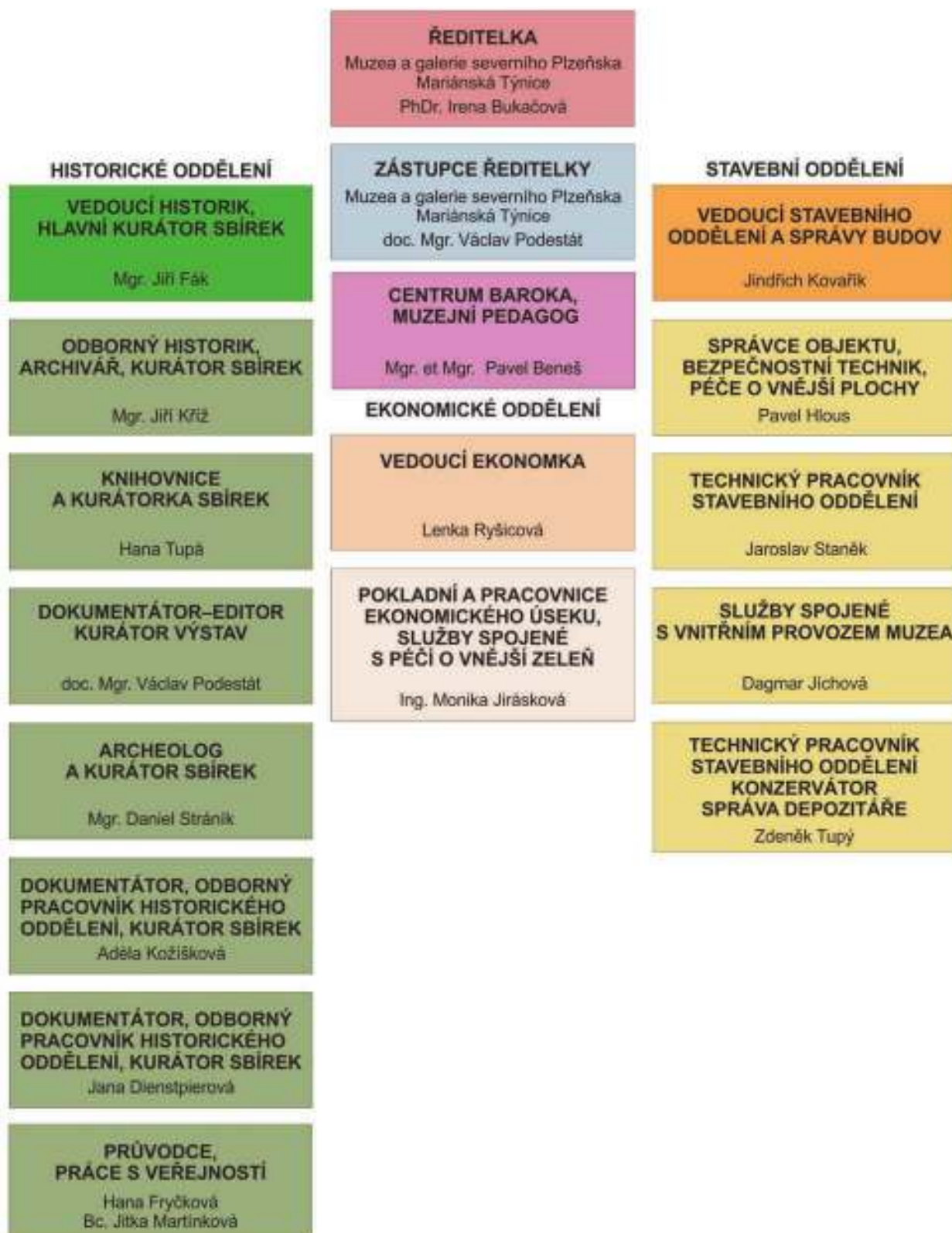
Organizace přispívá zaměstnanci na stravenku 50 Kč, z FKSP je přispíváno zaměstnanci 20 Kč z ceny stravenky, zaměstnanec si hradí 30 Kč.

Stav pracovníků Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici ke dni 31. 12. 2021

Funkce	Jméno, výše pracovního úvazku
Ředitelka	PhDr. Irena Bukačová 1,0
Zástupce ředitelky, dokumentátor, fotograf, editor, výstavní kurátor	doc. Mgr. Václav Podestát 0,75
Hlavní kurátor sbírek, vedoucí historického oddělení	Mgr. Jiří Fák 1,0
Kurátor sbírek, pracovník historického oddělení	Mgr. Jiří Kříž 1,0
Vedoucí Centra baroka	Mgr. et Mgr. Pavel Beneš 1,0
Vedoucí stavebního oddělení	Jindřich Kovařík 0,5
Ekonomka, účetní	Lenka Ryšicová 1,0
Účetní, péče o zeleň	Ing. Monika Jirásková 1,0
Knihovnice, dokumentátorka	Hana Tupá 0,625
Dokumentátor, metodik pro kroniky, etnograf	Jana Dientspírová 0,5
Dokumentátorka, kurátorka sbírek	Adéla Kožíšková 0,75
Archeolog	Mgr. Daniel Stráník 1,0
Průvodkyně a práce s veřejností	Hana Fryčková 1,0
Průvodkyně, dokumentátorka	Bc. Jitka Martínková 1,0 (do 30. 9.)
Technický pracovník stavebního a historického oddělení	Jaroslav Staněk 1,0
Technický pracovník stavebního a historického oddělení	Zdeněk Tupý 1,0
Správce objektu a bezpečnostní technik	Pavel Hlous 1,0
Úklid prostor	Dagmar Jíchová 0,75

V letní sezóně zaměstnáváme brigádníky studenty, kteří pracují jako průvodci.

Struktura zaměstnanců k 31. 12. 2021

Muzeu a galerii severního Plzeňska, sídlícímu v národní kulturní památce, skvostu české barokní architektury a dominantě krajiny Kralovicka, se v roce 2021 podařilo i přes všechny složité situace dokončit projekt obnovy, podpořený evropským grantem programu IROP. V červnu se otevřel veřejnosti ambit na východní straně areálu pro veřejnost a třemi významnými společenskými akcemi byl slavnostně inaugurován. Jako první proběhlo předání symbolických klíčů od Mariánské Týnice starostovi města Kralovice, ing. Popelovi. Mariánská Týnice má historický vztah k městu, na jehož katastru se nachází a s nímž ji propojovala poutní cesta. V této souvislosti je třeba vyjádřit městu velké poděkování za jeho příspěvek k dokončenému projektu v podobě výsadby lipové aleje na tzv. Staré cestě, spojující Plasy a Mariánskou Týnici, která byla dovedena až do lokality Zelený kříž. Druhá slavnost k dokončení stavby Mariánské Týnice měla duchovní charakter. Za účasti pražského arcibiskupa a kardinála Dominika Duky a plzeňského biskupa Tomáše Holuba a hostů z oblasti řeholních komunit, duchovensta, Karlovy univerzity a zástupců odborné veřejnosti a společenských organizací, byly požehnány kaple zasvěcené radostem Panny Marie ve východním ambitu. Třetí závěrečnou slavností IROPu byl předán dokončený projekt do rukou představitelů Plzeňského kraje za účasti zástupkyně evropských fondů a poskytovatelů dotace. Bohatá kulturní nabídka při otevření výstavy 100 let obnovy Mariánské Týnice s koncertem barokní hudby a prohlídkou východního ambitu byla slavnostním vyzněním a oceněním náročného a jedinečného projektu. Při této příležitosti byla odhalena bronzová pamětní deska a podepsána poslední pamětní listina. Závěrečná akce projektu se konala 10. září 2021.

V letní sezoně roku 2021 byly poprvé návštěvníkům nabídnuty dva okruhy – muzejní a památkový, které se velmi osvědčily. Muzejní okruh v podstatě zahrnuje I. poschodí probostství se stálou expozicí a krátkodobými výstavami v refektáři, památkovému okruhu je věnováno přízemí s expozicí Baroko a jeho svět a prohlídka kostela a obou ambítů. Vytvoření této nabídky se odrazilo pozitivně i v návštěvnosti muzea v letní sezoně, která přesáhla dvacet tisíc, navzdory covidovým omezením.

V hodnocení roku 2021 jsou důležitými momenty činnosti Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici prezentace badatelských výsledků, muzejní práce pro veřejnost (výstavy, publikace, přednášky), spolupráce s obcemi a neziskovým sektorem regionu. K oblíbené muzejní nabídce patřily v roce 2021 terénní vycházky v rámci Archeologického léta, v mezinárodním programu Cisterscape a nabídka komentovaných procházek v regionu, které umožnily i v době omezení návštěvnosti prezentovat zájemců kulturní dědictví a naučit je číst kulturní krajinu. Doplnují a vytvářejí ideální představu o využití kulturní památky pro vzdělání, cestovní ruch a kulturní a společenský život v maximální možné kvalitě.

Vlastní muzejní činnost se rozvíjela ve shodě s plánem historického oddělení a v návaznosti na kulturní program Plzeňského kraje, k němuž muzeum aktivně přispívalo. Informace o činnosti jednotlivých oddělení Muzea a galerie se opírají o zprávy historického, stavebního a ekonomického oddělení. V ekonomickém zhodnocení roku 2021 organizace dosáhla díky zodpovědnému a velmi šetrnému hospodaření kladného hospodářského výsledku a roční zisk činí 21 000 Kč.

Činnost muzea po odborné stránce spočívá na kvalifikovaných tvůrčích osobnostech, vyznačujících se profesionální etikou, hlubokými regionálními vazbami a příkladnou

úctou ke kulturnímu a památkovému dědictví, kterou zviditelňují přednáškami, publikační činností a koncepčním přístupem ke svěřeným kulturním hodnotám a jejich prezentaci. Muzeum a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici má tradičně vynikající renomé jako odborná paměťová instituce, sídlící v účelně a pečlivě udržované památce, naplněné kultivovanou aktivitou, spoluvytvářející regionální nabídku pravidelných společenských a kulturních akcí.

PhDr. Irena Bukačová, ředitelka

Roční výkaz o muzeu a galerii (muzeu výtvarných umění)
za rok 2021

Výkaz je součástí Programu statistických zjišťování na rok 2021. Ochrana důvěrnosti údajů je zaručena zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů. Údaje se zjišťují pro potřebu Ministerstva kultury, které odpovídá za jejich ochranu. Zpravodajská jednotka je povinna poskytnout všechny požadované údaje. Děkujeme za spolupráci.

Název zpravodajské jednotky (přesný název muzea, galerie)	Muzeum a galerie severního Plzeňska, Mariánská Týnice
IČO	368563
Adresa	Mariánská Týnice 1 Kralovice 33141
Telefon	373396410
E - mail	info@marianskatynice.cz
Kraj	Plzeňský kraj
Vlastní www stránky	Ano
www stránky zpravodajské jednotky	www.marianskatynice.cz

Právní forma zpravodajské jednotky (zakroužkuje se odpovídající právní forma)	Organizační složka státu dle zák. č. 219/2000 Sb. *	11
	Organizační složka kraje dle zák. č. 129/2000 Sb. *	12
	Organizační složka obce dle zák. č. 128/2000 Sb. *	13
	Organizační složka hl. m. Prahy dle zák. č. 131/2000 Sb. *	14
	Státní příspěvková organizace dle zák. č. 219/2000 Sb. *	21
	Příspěvková organizace kraje dle zák. č. 129/2000 Sb. *	(22)
	Příspěvková organizace obce dle zák. č. 128/2000 Sb. *	23
	Příspěvková organizace hl. m. Prahy dle zák. č. 131/2000 Sb. *	24
	Státní podnik dle zák. č. 77/1997 Sb. *	30
	Vysoká škola dle zák. č. 111/1998 Sb. *	32
	Veřejná výzkumná instituce dle zák. č. 341/2005 Sb. *	33
	Spolek, ústav dle zák. č. 89/2012 Sb. *	40
	Obecně prospěšná společnost dle zák. č. 248/1995 Sb. *	50
	Nadace nebo nadační fond dle zák. č. 89/2012 Sb. *	60
	Církevní právnická osoba dle zák. č. 3/2002 Sb. *	62
	Školská právnická osoba dle zák. č. 561/2004 Sb. *	64
	Obchodní společnost dle zák. č. 90/2012 Sb. (veř. obchod. spol., komanditní spol., společnost s r. o., akciová společnost) *	70
	Družstvo dle zák. č. 90/2012 Sb. *	76
	Fyzická osoba se živnostenským oprávněním dle zák. č. 455/1991 Sb. *	80
	Jiná -	90

* ve znění pozdějších předpisů

A. KLASIFIKACE MUZEÍ, PAMÁTNÍKŮ A GALERIÍ podle převládajícího předmětu sbírek a výstav (vhodně zaškrtněte)

a	Kód
Výtvarné umění	01
Umělecké obory ostatní	02
Archeologie a historie	03
Historie přírody a přírodovědné obory	04
Věda a technika	05
Etnografie (etnologie) a antropologie	06
Všeobecné, kombinované (vlastivědné)	(07)
Skanzeny	08
Ostatní	09

B. SEZNAM A KLASIFIKACE POBOČEK MUZEÍ A GALERIÍ (podle převládajícího předmětu sbírek a výstav) V případě více poboček uveďte zbylé v příloze.

Název a místo pobočky ¹	Počet návštěvníků pobočky ²	Kód klasifikace ³

I. MUZEA / GALERIE / PAMÁTNÍKY A JEJICH EXPOZICE K 31. 12. SLEDOVANÉHO ROKU

a	Č. ř.	Celkem	z toho mimo provoz
	1	2	3
Muzea, památníky	0101	1	
Galerie (muzea výtvarných umění)	0102		
Pobočky muzeí a galerií	0103		
Počet m ² celkové výstavní plochy	0104	1 633	
z toho	počet m ² pro stálé expozice	0105	1 489
	počet m ² pro bezbariérový přístup	0106	1 633

I. MUZEA / GALERIE / PAMÁTNÍKY A JEJICH EXPOZICE - DOKONČENÍ

a	Č. ř.	Celkem	z toho mimo provoz
	1	2	3
Počet expozic muzeí a galerií	0107	5	x
výtvarné umění	0108		x
	0109		x
	0110	3	x
	0111		x
	0112		x
	0113	1	x
	0114	1	x
ostatní	0115		x
Kontrolní součet (ř. 0101 až 0115)	0159	4 766	

¹ Vyplní se jmenovitě všechny pobočky muzeí a galerií (počet poboček odpovídá ř. 0103). Pokud muzeum nemá žádnou pobočku, tabulka se nevyplňuje.

² Počet návštěvníků všech poboček se započítá do celkové návštěvnosti v ř. 0218.

³ Kód klasifikace pobočky se označí podle předcházející tabulky.

II. VÝKONY MUZEA, GALERIE

a			Č. ř.	Celkem
			1	2
Počet uspořádaných výstav celkem (součet ř. 0210 až 0217)			0201	20
v ř. 0201 vlastních (základních)			0202	17
z toho	putovních		0203	1
	počet instalací putovních výstav		0204	1
	počet zapůjčených výstav do zahraničí		0205	
v ř. 0201 převzatých (zapůjčených)			0206	3
v tom	od jiných muzeí v ČR		0207	
	ze zahraničí		0208	
	jiných (ze soukromých sbírek atd.)		0209	3
v ř. 0201	výtvarné umění		0210	4
	umělecké obory ostatní		0211	1
	archeologie a historie		0212	4
	historie přírody a přírodovědné obory		0213	
	věda a technika		0214	1
	etnografie (etnologie) a antropologie		0215	
	všeobecné, kombinované		0216	2
	ostatní		0217	8
Počet návštěvníků expozic a výstav muzeí a galerií (včetně návštěvníků poboček) - (součet ř. 0219 až 0223)			0218	17 966
v tom	za vstupné celé		0219	6 185
	za vstupné snížené		0220	8 042
	za vstupné zvýšené za speciální služby		0221	1 900
	za rodinné vstupné		0222	
	neplacících		0223	1 839
Počet cizinců z celkového počtu návštěvníků (z ř. 0218)			0224	80
Počet speciálních doprovodných programů k výstavám a expozicím			0225	6
z toho počet nabízených edukačních programů			0226	4
Počet účastníků speciálních doprovodných programů k výstavám a expozicím (z ř. 0218)			0227	1 091
z toho počet účastníků edukačních programů k výstavám a expozicím			0228	614
Počet skupin (exkurzí) absolvujících tyto programy (z ř. 0227)			0229	43
z toho	pro děti a mládež		0230	
	pro žáky a studenty (MŠ, ZŠ, SŠ, VŠ)		0231	26
	pro pedagogy		0232	2
	pro etnické menšiny		0233	
	pro seniory		0234	3
	pro návštěvníky se zdravotním postižením		0235	12
Počet kulturně výchovných akcí pro veřejnost, jichž je muzeum (galerie) pořadatelem (bez výkladu ve výstavních prostorech)			0236	20
Počet návštěvníků kulturně výchovných akcí (z ř. 0236)			0237	2 506
Počet	kulturně výchovných akcí (v ř. 0236)	samosvatná scénická vystoupení	0238	7
		přednášky	0239	8
		ostatní	0240	5
	návštěvníků kulturně výchovných akcí (v ř. 0237)	samosvatných scénických vystoupení	0241	239
		přednášek	0242	295
		ostatních	0243	1 972
Počet počítačů ve výstavních prostorech muzea (galerie) připojených na internet k 31. 12. sledovaného roku			0244	1
Počet sympozií, konferencí a seminářů (pořádaných muzeem, galerií)			0245	
Počet účastníků sympozií, konferencí a seminářů			0246	
Počet titulů vydaných neperiodických publikací dle zák. č. 37/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů			0247	
z ř. 0247 náklad (počet výtisků v ks)			0248	
Počet titulů vydávaného periodického tisku dle zák. č. 46/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů			0249	1
z ř. 0249 náklad (počet výtisků v ks)			0250	270
Počet titulů vydaných audiovizuálních děl dle zák. č. 273/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů			0251	
z ř. 0251 náklad (počet v ks)			0252	
Počet titulů elektronických dokumentů na hmotných nosičích			0253	
z ř. 0253 náklad (počet v ks)			0254	
Počet titulů elektronických dokumentů na internetu			0255	
Počet titulů z ř. 0247, ř. 0249, ř. 0251, ř. 0253, ř. 0255, které jsou autorskými díly zaměstnanců muzea			0256	1
Počet dnů, kdy bylo muzeum otevřeno pro veřejnost			0257	196
Kontrolní součet (ř. 0201 až 0257)			0259	43 399

⁴ Zahnuje podnikatele, rodinné příslušníky, zaměstnance, dobrovolníky apod.
⁵ Vložené finanční prostředky z vlastních zdrojů (rezerv apod.).

III. ZAMĚŠTNANCI

a		Č. ř.	Celkem
		1	2
Celkový počet pracujících (fyzických) osob ⁴		0301	16
Počet zaměstnanců (přepočtený stav)		0302	14,5
z toho odborných pracovníků (přepočtený stav)		0303	10,3
Počet dobrovolných (fyzických) pracovníků z ř. 0301		0304	
Počet hodin odpracovaných dobrovolníky ročně		0305	
Kontrolní součet (ř. 0301 až 0305)		0359	40,8

IV. PŘÍJMY, RESP. VÝNOSY

a		Č. ř.	Celkem v tis. Kč
		1	2
Tržby za vlastní výkony (výrobky, služby) a za zboží		0401	1 533,0
z toho	výbrané vstupné	0402	826,0
	tržby z prodeje upomínkových předmětů, propagačních materiálů, programů apod.	0403	261,0
Příspěvky, dotace a granty na provoz ze státního rozpočtu		0404	
Příspěvky, dotace a granty na provoz z rozpočtu kraje		0405	12 433,0
Příspěvky, dotace a granty na provoz z rozpočtu obce		0406	
Příspěvky, dotace a granty na provoz od ostatních subjektů		0407	5,0
Příspěvky, dotace a granty na provoz ze zahraničí		0408	
z toho z fondů EU		0409	
Dary a sponzorské příspěvky		0410	
Ostatní provozní výnosy výše neuvedené		0411	
Příjmy (výnosy) celkem (součet ř. 0401 + ř. 0404 až 0408 + ř. 0410 + 0411)		0412	13 971,0
Dotace a granty na investice ze státního rozpočtu		0413	
Dotace a granty na investice z rozpočtu kraje		0414	3 400,0
Dotace a granty na investice z rozpočtu obce		0415	
Dotace a granty na investice od ostatních subjektů		0416	
Dotace a granty na investice ze zahraničí		0417	6 023,0
z toho z fondů EU		0418	6 023,0
Dotace a granty na investice celkem (součet ř. 0413 až 0417)		0419	9 423,0
Vlastní vklady ⁵		0420	
Kontrolní součet (ř. 0401 až 0420)		0459	53 898,0

V. VÝDAJE, RESP. NÁKLADY

a		Č. ř.	Celkem v tis. Kč
		1	2
Spotřeba materiálu, energie, zboží a služeb		0501	4 308,0
z toho nájmy		0502	164,0
Osobní náklady (součet ř. 0504 až 0507)		0503	9 543,0
v tom	mzdy	0504	6 672,0
	ostatní osobní náklady	0505	252,0
	náklady na zdravotní a sociální pojištění	0506	2 231,0
	ostatní sociální náklady	0507	388,0
Náklady na restaurování, konzervování a preparování (dodavatelsky)		0508	
Dané a poplatky (bez daně z příjmů)		0509	36,0
Daň z příjmů (účet. skupina 59)		0510	
Odpisy dlouhodobého majetku		0511	2 145,0
Ostatní provozní náklady výše neuvedené		0512	182,0
Výdaje (náklady) celkem (součet ř. 0501 + ř. 0503 + ř. 0508 až 0512)		0513	16 214,0
Nezbytné základní provozní výdaje (z ř. 0513)		0514	11 027,0
Investiční výdaje (na hmotný a nehmotný majetek) celkem		0515	7 428,0
v tom	hmotný majetek ⁶	0516	7 342,0
	nehmotný majetek ⁷	0517	86,0
Kontrolní součet (ř. 0501 až 0517)		0559	68 018,0

⁶ Vstupní cena vyšší než 40 000 Kč a provozně-technické funkce delší než jeden rok (§ 26 ZDP).
⁷ Vstupní cena vyšší než 60 000 Kč a doba použitelnosti delší než jeden rok (§ 32a ZDP).

VI. KNIHOVNY MUZEÍ A GALERIÍ

Evidenční číslo knihovny evidované dle knihovního zákona č. 257/2001 Sb.	3836/2003
--	-----------

a		Č. ř.	Celkem
		1	2
Počet knihoven		0601	1
z toho přístupných veřejnosti ⁶⁾		0602	1
Počet knihovních jednotek		0603	16 234
Roční přírůstek v knihovních jednotkách		0604	146
Počet registrovaných uživatelů		0605	49
v tom	zaměstnanci muzea a galerie	0606	10
	ostatní veřejnost	0607	39
Počet výpůjček celkem		0608	685
z toho absenčních výpůjček		0609	203
Výdaje na knižní fond v tis. Kč		0610	15
Počet zaměstnanců knihovny (přepočtený stav)		0611	0,6
z toho odborných knihovníků		0612	0,6
Počet dobrovolných pracovníků		0613	
Počet hodin odpracovaných dobrovolníky ročně		0614	
Počet počítačů v muzejní studovně nebo knihovně připojených na internet k 31. 12. sledovaného roku		0615	2
Kontrolní součet (ř. 0601 až 0615)		0659	17 386,2

VII. OBJEKTY PROHLÁŠENÉ ZA NEMOVITOU KULTURNÍ PAMÁTKU

a		Č. ř.	Celkem
		1	2
Počet objektů prohlášených za národní kulturní památku, s nimiž vykazující organizace hospodář k 31. 12. sledovaného roku		0701	1
Počet objektů prohlášených za národní kulturní památku, které vykazující organizace užívá na základě nájemní smlouvy k 31. 12. sledovaného roku		0702	
Počet objektů prohlášených za nemovitou kulturní památku, s nimiž vykazující organizace hospodář k 31. 12. sledovaného roku		0703	
Počet objektů prohlášených za nemovitou kulturní památku, které vykazující organizace užívá na základě nájemní smlouvy k 31. 12. sledovaného roku		0704	
Počet m² plochy přístupné veřejnosti		0705	2 333
z toho počet m² výstavní plochy		0706	1 633
Kontrolní součet (ř. 0701 až 0706)		0759	3 967

VIII. ELEKTRONICKÉ A PRŮVODCOVSKÉ SLUŽBY MUZEA (GALERIE)

a		Č. ř.	Celkem	
		1	2	
			Ano	Ne
Možnost elektronické rezervace vstupenek	prostřednictvím on-line formulářů	0801	Ne	
	prostřednictvím elektronické pošty	0802	Ano	
Počet návštěv webových stránek muzea za sledovaný rok		0803	52 430	
Materiály pro návštěvníky se zdravotním postižením	tištěné průvodce	0804	Ne	
	zvukové průvodce	0805	Ano	

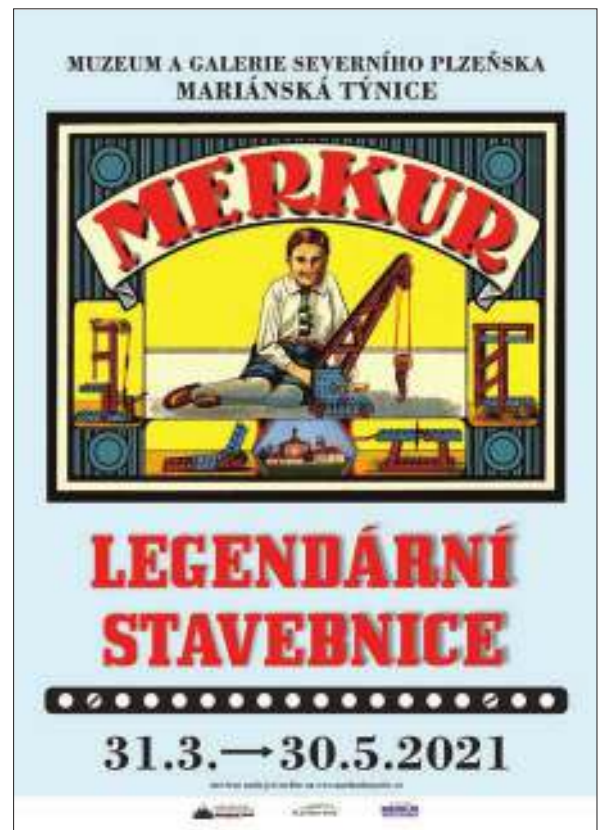
IX. SBÍRKY, DOKUMENTACE, ODBORNÁ ČINNOST

Sbírka muzea (galerie) je zapsána v CES (zákon č. 122/2000 Sb.) Ano

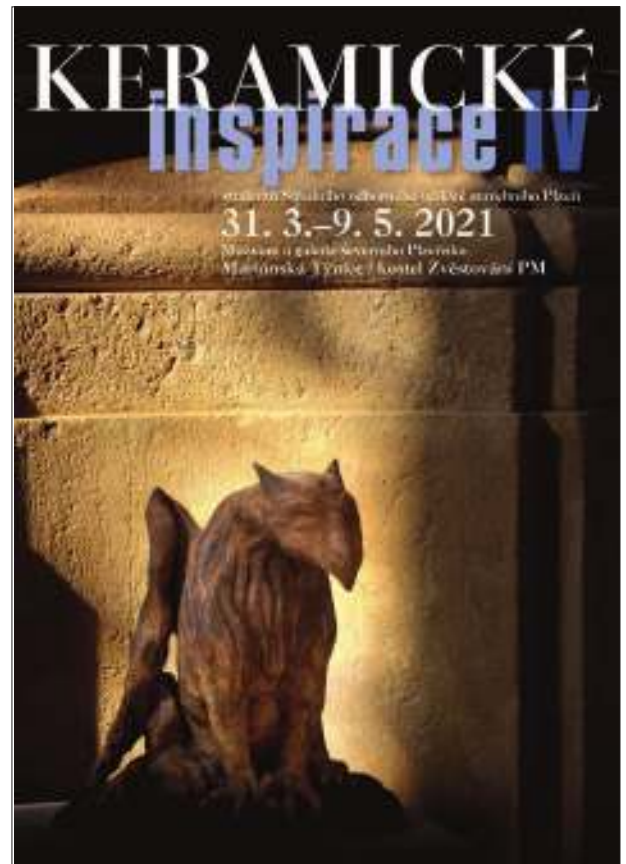
a		Č. ř.	Celkem
		1	2
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů celkem k 31. 12. sledovaného roku		0901	27 499
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů zpracovaných v systematické evidenci (katalogizovaných) v elektronické podobě celkem k 31. 12.		0902	27 499
z toho digitalizovaných v podobě obrazového záznamu		0903	26 900
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů prezentovaných formou on-line katalogu na internetové stránce muzea		0904	
Počet evidenčních čísel přírůstků zapsaných za sledovaný rok		0905	226
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů vyřazených ze sbírky za sledovaný rok		0906	
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů zapůjčených jinému zařízení		0907	659
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů vypůjčených od jiného zařízení		0908	17
Počet inventarizovaných (revidovaných) sbírkových předmětů za sledovaný rok		0909	2 067
Počet konzervovaných sbírkových předmětů za sledovaný rok		0910	9
z toho vlastní kapacitou		0911	9
Počet zrestaurovaných sbírkových předmětů za sledovaný rok		0912	
z toho vlastní kapacitou		0913	
Počet preparovaných sbírkových předmětů za sledovaný rok		0914	
z toho vlastní kapacitou		0915	
Náklady na nákup sbírkových předmětů (v tis. Kč)		0916	51 119
Počet zpracovávaných vědeckovýzkumných úkolů za sledovaný rok		0917	
Počet výstupů plnění úkolů výzkumu a vývoje		0918	
Počet zaměstnanců muzea podílejících se na plnění vědeckovýzkumných úkolů (z ř. 0917) za sledovaný rok (přepočtený stav)		0919	
Počet badatelských úkonů za sledovaný rok (návštěvy, dotazy, konzultace, žádosti o rešerše atd.)		0920	90
Kontrolní součet (ř. 0901 až 0920)		0959	136 094,0

⁶⁾ Pro poskytování knihovnických služeb.

Odesláno dne: 21.03.2022 08:17:15	Razítko:	Výkaz vyplnil – jméno (hůlkovým písmem) a podpis: Mgr. Jiří Fák Telefon: 373396410 e – mail: info@marianskatynice.cz
	Jméno (hůlkovým písmem) a podpis vedoucího zpravodajské jednotky: Muzeum a galerie severního Plzeňska, Mariánská Týnice	

MERKUR - legendární stavebnice, výstava s komentovanou prohlídkou
Jiřího Mládka (27. května), 31. 3.–30. 5. 2021, refektář.

KERAMICKÉ INSPIRACE IV, výstava studentů Středního odborného učiliště stavebního Plzeň, 31. 3.–9. 5. 2021, kostel Zvěstování Panně Marii.

Bez barvy, Vladimír Heiser, Milošlav Michálec, výstava obrazů a kreseb,
11. 5.–20. 6. 2021, kostel Zvěstování Panně Marii.

Komentovaná prohlídka muzea pro děti Mateřské školy v Kozojedech, 26. 5. 2021.

Komentovaná prohlídka muzea pro děti Mateřské školy v Kozojedech, 26. 5. 2021.

Muzeum a galerie severního Plzeňska
Mariánská Týnice
 2021

95_Naděжда Сыnecká
 90_Kateřina Vilečková
 Jiří Suchý
 85_Hana Storchová
 Jiří Anderle
 75_Pavla Aubrechtová
 Jana Buřková
 Eva Hašková
 Anna Khunová
 Tomáš Šim
 Vladimír Gebauer
 Jiří Sozanský
 65_Aleš Svoboda
 60_Oldřich Jelen
 55_Inna Bujárková
 Andrea Tachezy
 Lenka Vojtová
 50_Said Ismail

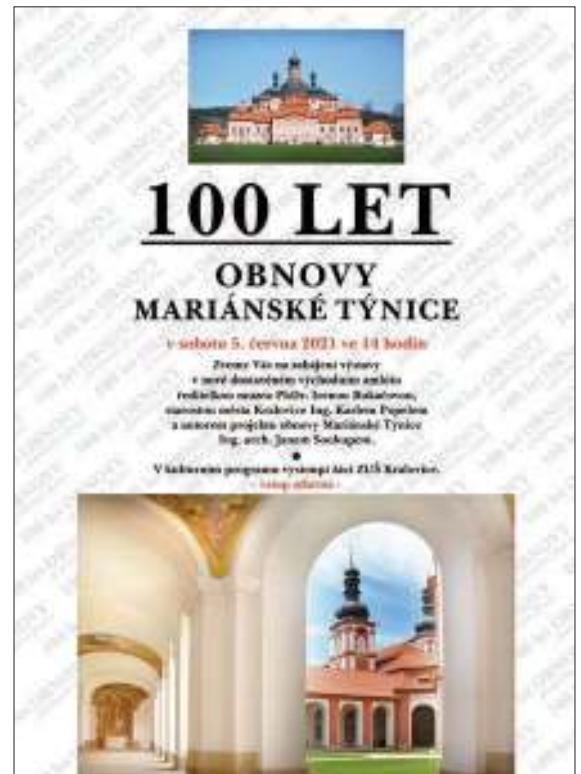
JUBILANTI HOLLARU

1.6.–27.6.2021

ve spolupráci s Muzeem a galerií severního Plzeňska

Jubilanti Hollaru 2021, výstava členů umělců grafiků spolku Hollar,
 1. 6.-27. 6. 2021, refektář.

STO LET OBNOVY MARIÁNSKÉ TÝNICE, slavnostní zahájení výstavy v nově dostavěném východním ambitu, 5. 6. 2021.v kostele Zvěstování Panně Marii.

Zahájení Letního barokního festivalu v Mariánské Týnici, 19. 6. 2021.

Zahájení Letního barokního festivalu v Mariánské Týnici, 19. 6. 2021.

Zahájení Letního barokního festivalu v Mariánské Týnici, 19. 6. 2021.

Žehnání uložených kosterních ostatků v osáriu ve východním ambitu, 25. 6. 2021,
P. Milan Geiger /vlevo/, Jindřich Kovářik /vpravo/.

KAREL FRANTA - výběr z díla, zahájení retrospektivní výstavy předního českého malíře a ilustrátora, 29. 6. –5. 9. 2021, refektář.

KAREL FRANTA - výběr z díla, zahájení retrospektivní výstavy předního českého malíře a ilustrátora, 29. 6. –5. 9. 2021, refektář.

Dominik kardinál Duka, O.P., pražský arcibiskup a primas český v Mariánské Týnici, 1. 7. 2021.

Dominik kardinál Duka, O.P., pražský arcibiskup a primas český v Mariánské Týnici, 1. 7. 2021.

Dominik kardinál Duka, O.P., pražský arcibiskup a primas český
v Mariánské Týnici 1. 7. 2021.

Dominik kardinál Duka, O.P., pražský arcibiskup a primas český v Mariánské Týnici, žehnání kaplí východního ambitu, 1. 7. 2021.

Dominik kardinál Duka, O.P., pražský arcibiskup a primas český v Mariánské Týnici při prohlídce expozice muzea v doprovodu prof. Jana Royta, 1. 7. 2021.

**Muzeum a galerie severního Plzeňska
v Mariánské Týnici**

srdečně zve na první duchovní setkání
a příležitosti žehnání kaplí východního ambitu,
zasvěcených radostem Panny Marie,

**které se bude konat dne 1. července 2021 v 10,30
v Mariánské Týnici**

jako poděkování k dokončení díla
a k počtě barokního architekta Jana Blázeje Santinima
a cisteraciáckému pláskému klášteru.

Obřad s bohoslužbou slova otce Mons. Tomáše Holuba,
biskupa plzeňského
a žehnání kaplí kardinálem Mons. Dominikem Dukou,
a za účasti vzácných hostů.

PhDr. Irena Bukačová, ředitelka muzea

■

Pro hosty je připraveno občerstvení.

SUB TUUM PRAESIDIUM CONFUGIUS SANCTAE DEI GENETRICES
(Psal. Trosou ochrannu se utěšuji, svatá Boží rodilko)

Dominik kardinál Duka, O.P., pražský arcibiskup a primas český v Mariánské Týnici,
žehnání kaplí východního ambitu, 1. 7. 2021.

Andrej Babiš, premiér České republiky, při návštěvě Mariánské Týnice, 3. 8. 2021.

Muzeum a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici
Městská knihovna v Kralovicích
Knihovna města Plzně

Vás zvou na prezentaci knihy o historii cukrářského řemesla na Plzeňsku

ŽIVOT JE SLADKÝ

ve čtvrtek 19. srpna 2021 od 17 hodin
v prostorách Městské knihovny v Kralovicích

Archivářka Jitka Jarošková, autorka publikace, si pro přítomné připravila povídání o počátcích, vývoji sladkého řemesla a dobových souvislostech, které bude spojeno s projekcí.

... „Vše jaké cukrovinky se jedy ve středověku?“ ...

... „Proč se cukrářně věnovali na rozdíl od dnešní doby převážně muži?“ ...

* Během účasti na akci je nutné dodržovat stávající hygienická opatření.

Prezentace knihy „Život je sladký“, 19. 8. 2021.

MUZEUM A GALERIE SEVERNÍHO PLZEŇSKA | kostel Zvěstování P. Marii
MARIÁNSKÁ TYNICE

zář. říj. 9-17 hod. | ú-ú-ú-ú
listopad. prosinec 9-15 hod. | po-ú-ú
www.muzeumkralovicky.cz

15.9.-31.12.2021

ZMIZELÉ KRALOVICKO

Zahájení výstavy „Zmizelé Kralovicko“, 14. 9. 2021, kostel Zvěstování P. Marii.

Zahájení výstavy „Ze školního kabinetu“, 14. 9. 2021, refektář muzea.

Mariánská pouť, 5. 9. 2021.

Komentovaná prohlídka výstavy „Ze školního kabinetu“, 22. 9. 2021.

Pod záštitou hejmanky Plzeňského kraje
doc. PaedDr. Ilony Mauritzové, Ph.D.
a
záměstkyně hejmanky pro oblast kultury a památkové péče
PhDr. Marka Ženíšky, Ph.D.

Plzeňský kraj
Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu

Muzeum a galerie severního Plzeňska
v Mariánské Týnici

a Vám dovolují oznámit

Slavnostní otevření dokončeného projektu
IROP CZ.06.3.33/00/15-015/0000332

MARIÁNSKÁ TÝNICE – DOSTAVBA VÝCHODNÍHO AMBITU

– zhotovení jedné z nejvýznamnějších barokních památek na Plzeňsku.
Realizací projektu došlo k rehabilitaci a dokončení areálu
v barokní kompozici podle záměru
Jana Bláže Santini-Aichla.

Kongresový program

„Most přes tři stáletí“

se uskuteční v pátek 10. září 2021 od 18,30 hodin
v Muzeu a galerii severního Plzeňska v Mariánské Týnici

Akte se koná pro pozvané hosty a realizace stavby

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Investice do budoucnosti

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

PLZEŇSKÝ KRAJ

President of the Pilsen Region
Ilona Mauritzová

Vice President of the Pilsen Region
for Culture and Landmark Preservation
Mark Ženíšek

and

Director of the Museum and Gallery of the
Northern Pilsen Region in Mariánská Týnice
Irena Bukáčková

have the honour of inviting you
to the gala presentation of the building completed under

IROP project no. CZ.06.3.33/00/15-015/0000332

MARIÁNSKÁ TÝNICE – COMPLETION OF THE EAST CLOISTER

– an evaluation of one of the most prominent Baroque landmarks
in the Pilsen region.

The project restored and completed the site at the Baroque compound
designed by Jan Blázej Santini-Aichel.

An organised programme on the theme of “Bridging Three Centuries”
will start at 18:30 a.m. on Friday, 10 September 2021,
at the Museum and Gallery of the Northern Pilsen Region in Mariánská Týnice.

Slavnostní prezentace dostavěného východního ambitu, 10. 9. 2021.

Slavnostní prezentace dostavěného východního ambitu, 10. 9. 2021,
 Dana Kovaříková, vedoucí zastoupení Evropské unie v ČR,
 PhDr. Marek Ženíšek, Ph.D., náměstek hejtmanky Plzeňského kraje
 pro oblast kultury a památkové péče.

Slavnostní prezentace dostavěného východního ambitu, 10. 9. 2021.

**NOČNÍ PROHLÍDKY
V MARIÁNSKÉ TÝNICI**
v podání divadelního souboru Tyl z Čisté

Delka představení
cca 60 minut
od 18 do 24 hodin

Čas prohlídky nutno
předem objednat
na čísle telefonu:
373 396 410

Vstupné:
95 / dospělí
45 Kč / děti

**premiéra:
PO ČERVENÉ NA KRAŠOV**

**pátek 17. září
sobota 18. září
2021**

Slavnost sázení lípy v Mariánské Týnici na začátek obnovované
historické cesty do Sechutic, 28. 9. 2020.

Noční prohlídky v muzeu s divadlením vystoupením souboru Tyl z Čisté
„Po červené na Krašov“, 17. a 18. 9. 2021.

Noční prohlídky v muzeu s divadlením vystoupením souboru Tyl z Čisté „Po červené na Krašov“, 17. a 18. 9. 2021.

Přednáškový cyklus „Za poznáním baroka“, 8. 11. 2021 prof. PhDr. Jan Royt.

Přednáškový cyklus „Za poznáním baroka“,
PhDr. Martina Jandlová (výše) 15. 11. 2021, PhDr. Jiří Plos (níže) 29. 11. 2021.

Vlastivědná procházka

do Ondřejova a jeho okolí

>> vývoj historie cisterciácké krajiny v oblasti bývalého Mladotického rybníka, řeky Střely, Mladotického potoka s Podhrázkým mlýnem a železniční trati >>

23. října 2021 od 13 hodin

Délka pěší trasy cca 5 km, vhodná turistická obuv, prohlídka podzemního vojenského bunkru pod Ondřejovem (>možná od 12 do 13 hodin nebo na závěr celé trasy cca od 16:30 do 17:30 hodin > s sebou vlastní svítilnu a případně helmu). Sraz a parkování u turistické ubytovny pod Ondřejovem.
> Rezervace na vlastivědnou procházku je nutná na tel. čísle: **373 396 410** (út-ne 9-17 hodin)

Procházka povedou: Mgr. et Mgr. Pavel Beneš & Mgr. Jiří Klíž

Posíleč: Muzem a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici, p. o.

Vlastivědná procházka do Ondřejova a jeho okolí, 23. 10. 2021.

Podzimní oživlá prohlídka v muzeu 30. 10. 2021.

Archeologická přednáška pro školy, 28. 6. 2021.

Koncert Kruhu přátel hudby „Letem muzikálovým světem“, západní ambít 16. 6. 2021.

Koncert žáků ZUŠ Kralovice v Mariánské Týnici 17. 6. 2021.

ARCHEOLOGICKÉ LÉTO

Více než

80 známých i zapomenutých
archeologických lokalit

250 prohlídek komentovaných
zkušenými archeology

Od konce června do září

06 – 09 / 2021

Rezervace nutná na: www.archeologickeleto.cz

WWW.archeologickeleto.cz

PLZEŇSKÝ KRAJ

Abot pro Vás připravili:

Plzeňský kraj

Plzeňský kraj

Plzeňský kraj

Zaniklé středověké osídlení Sechutické obory: 11. 7. 2021, 1. 8. 2021, 22. 8. 2021

Trasa procházky kopíruje průběh lesních cest a cestiček, doporučená je vhodná turistická obuv, délka trasy je cca 7 km. Nedoporučuje se tato trasa pro kočárky s dětmi zejména vzhledem ke stíženě průchodnosti terénu na určitých místech. Sechutické obory byla vybudována již v 16. stol. pro chov daňků. Později zde byla chována i divoká prasata, srnčí i jelení zvěř. Zanikla v 90. letech 19. století v důsledku stavby vlakové trati mezi Mladoticemi a Kralovicemi.

Rezervace Krašov: 4. 7. 2021, 25. 7. 2021, 15. 8. 2021

Trasa procházky kopíruje průběh hlavní hradní cesty s odbočkami na lesní cesty a cestičky, doporučená je vhodná turistická obuv, délka trasy je cca 8 km. Trasa je vhodná i pro kočárky a méně zdatné jedince, za předpokladu, že vynechají odbočky po lesních cestičkách. Hlavní skupina se vždy bude vracet na hlavní hradní cestu, kde se s nimi znovu spojí. Prohlídka začne u hospodářského dvora Rohy.

Rabštejn nad Střelou: 18. 7. 2021, 8. 8. 2021, 29. 8. 2021

V Rabštejně n/S je obecně horší možnost parkování. Majitel nedalekého bývalého hospodářského dvora Vranov svolil s parkováním před tímto dvorem. Do Rabštejna je to od dvora přibližně 1,3 km po silnici č. 206 nebo 1,4 km kolem potoka a Rabštejnského vodopádu. Místo srazu je před zámeckou bránou, kde bude prohlídka objektu. Vstupné se platí 100 Kč (zámek má být pro nás otevřený podle platných opatření). Pro případné zájemce bude na závěr možnost prohlídky bývalého hosp. dvora Vranov. Vstup do něj bude pouze na vlastní nebezpečí.

ARCHEOLOGICKÉ LÉTO, program pro veřejnost s odborným výkladem
v lokalitách severního Plzeňska, červenec – srpen 2021.

Archeologické léto

Archeologický ústav AV ČR, Praha, Archeologický ústav AV ČR Brno, v.v.i. a Národní památkový ústav připravily pro širokou veřejnost druhý ročník akce Archeologické léto. Více než tři desítky vědeckých, muzejních a dalších regionálních pracovišť si pro rok 2021, kdy většina obyvatel naší republiky zůstává kvůli pandemii COVID-19 „doma“ v ČR, připravily svým rozsahem zcela unikátní sérii komentovaných prohlídek vybraných archeologických lokalit. Oproti prvnímu ročníku se nám společně podařilo umožnit zájemcům navštívit 96 lokalit a navázat spolupráci s 53 institucemi. Hlavním zdrojem informací byl rezervační systém Reservio, webové stránky www.archeologickeleto.cz a Facebookové účty obou Archeologických ústavů. Komentované prohlídky si rezervovalo celkem 3648 účastníků, nicméně z většiny prohlídek víme, že nakonec dorazilo návštěvníků mnohem více. Celkem bylo uskutečněno 233 prohlídek. Prohlídka Rabštejna nad Střelou organizovaná naším muzeem byla osmou nejnavštěvovanější prohlídkou, podobný úspěch zaznamenala prohlídka Přírodní rezervace Krašov, která byla jednatou nejnavštěvovanější lokalitou.

Rabštejn nad Střelou – První prohlídka pro 37 návštěvníků proběhla dne 18. 7. 2021. Další prohlídka proběhla dne 8. 8. 2021 za účasti 20 návštěvníků a poslední z prohlídek Rabštejna nad Střelou proběhla dne 29. 8. 2021 za účasti 39 lidí.

Archeologické oddělení muzea připravilo pro širokou veřejnost tři prohlídkové trasy: *Zaniklé středověké osídlení Sechutické obory, Rabštejn nad Střelou a Přírodní rezervace Krašov.*

Celkem se prohlídek organizovaných naším muzeem zúčastnilo 203 návštěvníků.

Na Archeologickém létě 2021 se podíleli následující organizace: Archeo Pro o.p.s., Archeologický ústav AV ČR Brno, v. v. i., Archeologický ústav AV ČR Praha, v. v. i., Archeologický ústav FF JU, Archeopark pravěku Všestary, Archeoskanzen Březno u Loun, Dům přírody Českého ráje, Dům přírody Moravského krasu, Hornické muzeum Příbram, Jeskyněářská skupina ČSS 6-01 Býčí skála, Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, Masarykovo muzeum Hodonín, Moravské zemské muzeum, Muzeum a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou, Muzeum a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici, p. o., Muzeum Blanenska, Muzeum Brněnska, Muzeum Českého lesa v Tachově, Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně, Muzeum jižního Plzeňska v Blovičích, p. o., Muzeum Jindřichohradecka, Muzeum Karlovy Vary, Muzeum Komenského v Přerově, p. o., Muzeum města Ústí nad Labem, Muzeum Novojičínka, Muzeum regionu Boskovicka, Muzeum T. G. M. Rakovník, p. o., Muzeum Vysočiny v Jihlavě, Muzeum východních Čech v Hradci Králové, Muzeum zimních sportů, turistiky a řemesel v Deštném v Orlických horách, Národní památkový ústav, Oblastní muzeum v Lounech, p. o., Oblastní muzeum Praha – Východ, Ostravské muzeum, Podřipské muzeum Roudnice nad Labem, Regionální muzeum a galerie v Jičíně – Muzeum hry, Regionální muzeum v Mikulově, Správa jeskyní České republiky, Středisko ekologické výchovy Libereckého kraje, p.o., Univerzita Hradec Králové, Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofické fakulta, katedra historie – sekce archeologie, Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i., Ústav archeologické památkové péče severozápadních Čech, v. v. i., Ústav archeologie a muzeologie, FF MU, Brno, Villa Nova Uhřetín – středisko experimentální archeologie a regionálních dějin, Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě, p. o. Libereckého kraje, Vlastivědné muzeum v Dobrušce, Vojenské lesy a statky ČR – DIVIZE MIMOŇ, Západočeské muzeum v Plzni, Západočeská univerzita – Filozofická fakulta.

Zaniklé středověké osídlení Sechutické obory

První prohlídka pro 15 návštěvníků proběhla dne 11. 7. 2021. Další prohlídka proběhla dne 1. 8. 2021 za účasti 20 návštěvníků a poslední z prohlídek zaniklého středověkého osídlení Sechutické obory proběhla dne 22. 8. 2021 za účasti 9 lidí.

Trasa procházky kopírovala průběh lesních cest a cestíček, doporučená byla vhodná turistická obuv, délka trasy byla přibližně 7 km. Účastníci archeologické prohlídky Olšanského polesí se sešli na malém lesním parkovišti u Olšanské hájovny. Parkoviště se nachází v prostoru bývalé Sechutické obory. Ta byla vybudována již v 16. stol. pro chov daňků. Později zde byla chována i divoká prasata, srnčí i jelení zvěř. Zanikla v 90. letech 19. století v důsledku stavby vlakové trati mezi Mladoticemi a Kralovicemi. Po seznámení se s historií obory jsem se s účastníky přesunul k zanikajícímu nádraží Trojany a trati č. 162. Na trati je od roku 1996 trvalá výluka. Účastníci byli seznámeni se stručnou historií trati a nádraží, které původně sloužilo pro odvoz dřeva z okolních lesů.

Prohlídka pokračovala kolem Olšanské hájovny. Patrovou myslivnu (Volšanská myslivna - dnes Olšanská hájovna) nechal v místní oboře (původně klášterní bažantnice) roku 1758 postavit Fortunát Hartmann, opat plaského kláštera. Západně od hájovny se nachází poloha zaniklé vsi Újezd s dochovanou parcelací středověkých polí. Parcelace polí je dobře viditelná na LIDARovém snímku, v terénu je i pro cvičené oko stěží rozeznatelná. Pustou ves Újezd odkázal Roman z Týnce v 1. polovině 13. století plaskému klášteru. Ves byla pravděpodobně brzy obnovena, protože se nachází ve výčtu vesnic patřících v roce 1250 cisterciáckému klášteru v Plasích. Jako pustá ves Újezd je označena po polovině 16. století. Archeologický povrchový průzkum z roku 1982 lokalizoval zaniklou ves s návesním rybníkem. Dalším povrchovým průzkumem z roku 1984 se podařilo lokalizovat původní myslivnu se studnou a v jejím okolí další středověké relikty zástavby. Na pískovcovém roubení studny v intravilánu zaniklé středověké vsi se dochoval znak opata plaského kláštera Fortunáta Hartmanna a letopočet 1758. Nalezenou zlomkovou keramiku lze zařadit do 13. a 15. století. Na této vsi nikdy neproběhl archeologický výzkum, který by mohl odpovědět na mnoho otázek vztahujících se k životu a zániku této vsi.

Trasa prohlídky pokračovala kolem významného stromu Buku lesního, jehož stáří je odhadováno na 300 let. Buk sahá dle údajů Lesů ČR do výše 42 metrů, z okolí jej nezahlédnete, je zcela utopen v okolních porostech. Přímý kmen s výraznými kořenovými náběhy má ve výčetní výšce obvod 420 cm. První větev se odděluje ve více jak 4 metrech a má charakter téměř druhého kmenu, vybíhá těž až do košaté koruny. Další zastávkou na prohlídce Olšanského polesí byla poloha zaniklé středověké vsi Hořejší Šebíkovice. Ves Šebíkov (zvaná někdy též Šebíkovice) byla původně v majetku pánů z Mašтова. Bratři Petr a Jindřich z Mašтова zpustošili ves plaského kláštera Močidlec a museli Šebíkov postoupit plaskému opatu jako náhradu. Nedlouho poté roku 1250 je ves poprvé písemně zmíněna v potvrzení majetku plaského cisterciáckého kláštera papežem Inocencem IV. V roce 1313 k ní mniši dokoupili od Petra ze Šebíkova poplužní dvůr s tvrzí za 54 hřiven stříbra. Na začátku husitských válek v roce 1420 zastavili řeholníci Šebíkov Bohuslavovi a Hynkovi ze Švamberka. V roce 1430 se ves se dvorem vrátila nazpět do majetku kláštera. Klášter však ves znovu ztratil a v držení ji měl Hanuš z Kolovrat, později rod Gryspeků. Pravděpodobně za vlády krále Jiřího z Poděbrad Šebíkov zanikl, v urbáři kaceřovského panství z roku 1558 je uváděn jako pustý. V pobělohorských konfiskacích byl zabaven majetek Gryspeků a pustý Šebíov, dlouho zarostlý lesem, se opět vrátil do majetku plaského kláštera. Dle tradice obyvatel Žebnice se v této poloze nacházela ves Hořejší Šebíkovice. Archeologický průzkum potvrdil v této poloze existenci zaniklé středověké vsi. Na lokalitě neproběhl řádný archeologický výzkum, který by mohl osvětlit mnoho otázek vztahujících se k této zaniklé vsi. Prohlídka pokračovala kolem Velkého šebíkovského rybníka k tvrzi Šebíkov.

Jedná se o v terénu dobře patrné okrouhlé tvrziště se zbytkem obdélné podsklepené

budovy při okraji. Příkop zvenčí obíhal val. V předpolí tvrze jsou zachovány pozůstatky velké obdélné stavby a několika dalších objektů, příslušících patrně dvorci či vsi, existence vsi i dvorce je doložena písemnými prameny. V prostoru budovy tvrze nalezeno několik střepů datovatelných do 15. stol. Tvrz je připomínána ve 14. století, v 16. století je uváděna již jako pustá. Od roku 1958 je tvrziště chráněno jako kulturní památka ČR. Na tvrzi Šebíkov neproběhl doposud řádný archeologický výzkum. Od tvrze šebíkov jsme se přesunuli k Malému šebíkovskému rybníku, u kterého se dochovaly stopy po strojovém sázení stromů a nad kterým jsou v terénu dochované svazky úvozů. Trasa pokračovala zpět směrem k trati 162.

Na železničním přejezdu byli účastníci upozorněni, že za 2. světové války proběhl dne 19. 4. 1945 na 32 km hloubkový nálet na vlak č. 9683. Průvodčí vlaku zahynul a strojvedoucí byl zraněn. Lokomotiva byla poté vyražena z provozu.

Přírodní rezervace Krašov

První prohlídka pro 22 návštěvníků proběhla dne 4. 7. 2021. Další prohlídka se konala dne 25. 7. 2021 za účasti 33 návštěvníků a poslední z prohlídek Přírodní rezervace Krašov proběhla dne 15. 8. 2021 za účasti 38 lidí.

Místo srazu bylo u bývalého hospodářského dvora Rohy. Délka trasy byla cca 7 km a kopírovala průběh Naučné stezky Krašov. Doporučená byla vhodná turistická obuv. Z hlavní cesty na hrad se trasa procházky větvila do stran, ale vždy se jsme se vraceli na hlavní hradní cestu. Proto byla trasa vhodná i pro kočárky s dětmi a méně zdatné jedince, se kterými jsme se sešli na předem domluvených místech. Celkem byly realizovány 3 prohlídky Rezervace Krašov. S účastníky prohlídky jsem se sešel na parkovišti u bývalého hospodářského dvora Rohy. Hospodářský dvůr Rohy je zachycený už na mapě z roku 1674, která byla vyhotovena kvůli soudnímu sporu mezi Plaským klášteřem a Gryspeky. Současný dvůr Rohy vznikl v době baroka na nově přikoupeném území plaského klášteřa, budován byl opatem Tytlem od roku 1725.

Ačkoli prameny dokládají na Rohách vznik poplužního dvora již na počátku 16. století, hmota dvora je novostavbou barokní. Dvůr s přilehlým ovčínem byl založen na půdorysu obdélníka. Dodnes jsou významně dochované dvě dvorní dominanty: budova zámku a mohutná barokní stodola. V roce 1735 byla dokončena mohutná kamenná stodola, která určuje šířku celého dvora a uzavírá dvůr od západu. Čtveřice portálů nad průjezdy na mlaty je v klenácích opatřena znaky opata Tytla s letopočtem roku 1735. Další strany obdélníka dvora byly ze severu vymezeny chlévy a z jihu pouze ohradní kamennou zdí. Ve vztahu mezi velkou stodolou a obytným stavením – zámečkem, zaujme skutečnost, že tyto objekty nejsou vztaženy k jedné hloubkové ose dvora. Kompozičně akcentovaný střed obytného pavilonu je posunut oproti osám stodoly. Zřejmě v tomto případě převládla orientace hlavního průjezdového portálu na napojení přístupové cesty od Krašova, kterou sem za odpočinkem přijížděli významní hosté, převládla tak složka reprezentativní nad složkou osové souměrnosti, která je jinak pro komponování barokních novostaveb typická.

V místě barokního ovčína se v současnosti nachází Pila Rohy. V areálu pily se nachází pozůstatky zaniklého ovčína, který tu stával už od 18. století. Nelze vyloučit, že poloha ovčína je zachycena už na mapě z roku 1674, která byla vyhotovena kvůli soudnímu sporu mezi plaským klášteřem a Gryspeky. K zániku ovčína došlo až ve 20. století, v roce 1938 budova ovčína byla ještě zastřešená, ale v roce 1963 z ní stojí už jen obvodové zdi.

Od pily jsme se přesunuli na zaniklý Rožský (Božský) rybník. Rožský rybník má dochovanou délku hráze přes 200 metrů. Tento rybník existoval už v 18. století v době I. vojenského mapování a je zachycen na mapě ještě v roce 1844. Zanikl před rokem 1938. Na hrázi rybníka se nachází Rožský dub (nebo též Rožanský dub, Božský dub). Dub je památný strom u osady Rohy nedaleko vsi Bohy. Dub letní (*Quercus robur*) stojí neda-

leko hráze zaniklého rybníka, je starý přibližně 320 let, měřený obvod kmene dosahuje 535 cm a výška 17 m (měření 1977). Chráněn je od roku 1978 pro svůj vzrůst. Od rybníka jsme se přesunuli na hlavní hradní cestu. Na hranici Přírodní rezervace Krašov se nachází malý skanzen roubenek. Roubená patrová sýpka s pavláčkou z konce 18. století byla v roce 1969 transferována z Kopidla, kde byla situována v usedlosti čp. 4. Patrový sroubek je krytý sedlovou taškovou střechou, s trojúhelnými prknovými štíty. V přízemí se nachází jednoduché dveře. Patro je přístupné z pavlače opatřené jednoduchým zábradlím z prken s hranolovými sloupky. Na pavlač vedou dřevěné schody. Protilehlý malý sroubek byl přenesený z Jarova dle Národního památkového ústavu, dle Spolku pro ochranu přírodní rezervace a hradu Krašov pochází tento menší sroubek z Bujesil. Kdy došlo k transportu se mi nepodařilo dohledat, nepochybně to bylo ale až po transportu prvního objektu.

V přírodní rezervaci Krašov se dochovalo archeologizované hospodářské zázemí středověkého hradu Krašov. Mlýny, na které z nich byla voda vedena jsou poprvé zmiňovány v roce 1603. Už ale v roce 1529 je zmiňován pivovar, spilka, sladovna a lázeň, jejichž polohu ani podobu se nepodařilo zjistit. Všechny tyto hospodářské objekty potřebovaly pro svůj provoz vodu, zda ale byla pro tyto účely využívána voda z rybníků můžeme jen spekulovat. Plocha předhradí je od skalnaté ostrožny oddělena hlubokým příkopem protínajícím celou ostrožnu. Krašovské předhradí je dokonalou ukázkou archeologizovaného hospodářského vybavení velkého středověkého hradu. Míra jeho dochování je unikátní nejen v tomto regionu, ale patrně i v rámci celých Čech.

V blízkosti hradního komplexu byly objeveny pozůstatky vodního mlýna, zaniklého nejspíše na počátku 17. století. Objekt sestává ze sbíraného kamene na maltu. Je členěný na mlýnici a lednici. Zřícenina Krašova se nachází na skalnaté ostrožně obtékané Brodeslavským potokem a řekou Berouňkou. Ostrožna se svažuje směrem k hradnímu jádru, předhradí hradu se proto nachází výše než samotný hrad. Dispozice hradu byla od jeho vzniku dvoudílná, přední část jádra, pozdější prostor prvního nádvoří, měl v počátcích zřejmě lehčí formu fortifikace zatím neznámé podoby. Hrad byl v 16. století přestavěn na renesanční zámek, později se dočkal i barokních úprav. Pozůstatky po zámku definitivně zanikly až v průběhu 20. století, kdy byl Krašov přestavěn na zříceninu hradu Krašov.

Rabštejn nad Střelou

První prohlídka pro 37 návštěvníků proběhla dne 18. 7. 2021. Další prohlídka proběhla dne 8. 8. 2021 za účasti 20 návštěvníků a poslední z prohlídek Rabštejna nad Střelou proběhla dne 29. 8. 2021 za účasti 39 lidí.

V Rabštejně je obecně horší možnost parkování, Majitel nedalekého bývalého hospodářského dvora Vranov svolil s parkováním před tímto dvorem. Do Rabštejna je to od dvora přibližně 1,3 km po silnici č. 206 nebo 1,4 km kolem potoka a Rabštejnského vodojemu. Místo srazu bylo před zámeckou bránou, kde pro nás byla připravená po zaplacení vstupného prohlídka rabštejnského zámku a části hradu. Zámek byl pro nás otevřený podle platných epidemiologických nařízení, proto byla velikost skupiny omezena na 35 návštěvníků. V areálu zámku se kromě samotného zámku nachází i pozůstatky hradu Rabštejna. V prostoru mezi zámkem a kostelem Panny Marie Sedmibolestné se nachází terénní vyvýšenina, která indikuje polohu zaniklého kostela sv. Matouše. Na kostel Panny Marie Sedmibolestné navazuje v současnosti nepřístupný klášter servitů. Tento prostor ukončuje mohutná válcová věž a na ní navazující hradební systém. Trasa pokračovala na protější vrcholku, kde se nachází druhá válcová věž, která patřila k hradu Sychrov, ze kterého se kromě věže s sklepa téměř nic nedochovalo. V Rabštejně jsme si dále prohlédli i Loretánskou kapli a mnoho dalších památek. U řeky Střely jsme se zastavili u pivovaru a u kamenného mostu. Prohlídka pokračovala kolem Střely a jezu Lišák k bývalým lomům na břidlici a kolem židovského hřbitova jsme se vrátili

zpět do historického městečka. Pro případné zájemce byla na závěr možnost prohlídky bývalého hospodářského dvora Vranov. Vstup do něj byl pouze na vlastní nebezpečí.

Vlastivědná procházka (v rámci spolupráce na mezinárodním projektu Cisterciácká klášterní krajina ve střední Evropě):

Ondřejov a jeho okolí (23. 10. 2021) - vývoj historie cisterciácké krajiny v oblasti bývalého Mladotického rybníka, řeky Střely, Mladotického potoka s Podhrázským mlýnem a železniční trati.

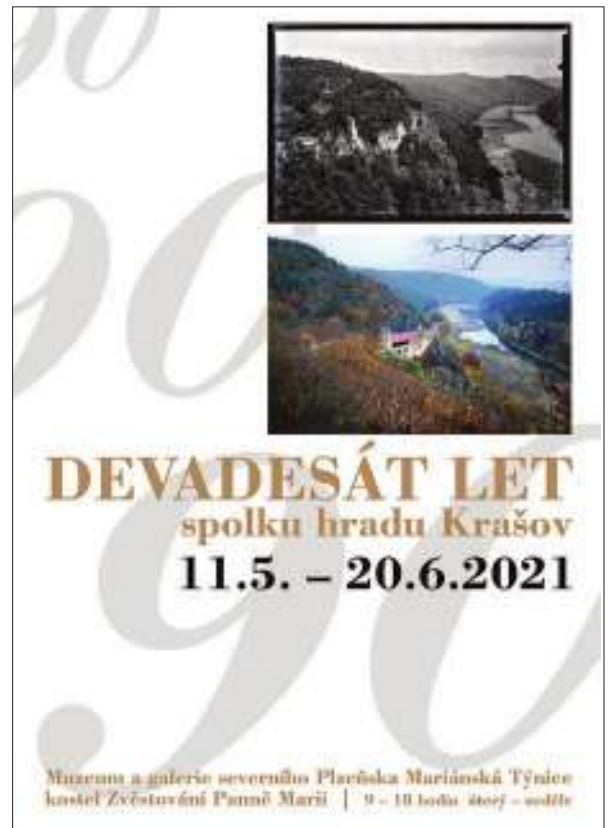
„Archeologické léto“ – Rezervace Krašov, 4. 7. 2021.

„Archeologické léto“ – Rabšteň nad Střelou, 18. 7. 2021.

„Archeologické léto“ – Zaniklé středověké osídlení Sechutické obory, 22. 8. 2021.

„Devadesát let spolu Krašov“, výstava v Mariánské Týnici, kostel Zvěstování P. Marii, 11. 5.–20. 6. 2021.

**KVĚTA
MONHARTOVÁ
OBRAZY** 29.6./
MUZEUM A GALERIE SEVERNÍHO PLZEŇSKA 5.9.2021
MARIÁNSKÁ TYNICE

Zahájení výstavy „Květa Monhartová–obrazy“, kostel Zvěstování P. Marii, 29. 6.–5. 9. 2021.

Přednáška Hany Fryčkové „Tradice a vánoční zvyky“ v mateřské škole v Trnové, 14. 12. 2021.

Pracovní exkurze zaměstnanců muzea. Úterý, 11. 10. 2021.

Pracovní exkurze zaměstnanců muzea. Žernovník (výše) a Krsy (níže), 11. 10. 2021.

Podzimní oživlá prohlídka v muzeu na téma „Ze starého školního kabinetu“, Mariánská Týnice, 30. 10. 2021.

Archeologické dohledy

- *AR 3/2018 - Kozojedy – výstavba 7RD, obytná zóna Z4 Kozojedy* [15. 5. 2018 – 2022? plánované ukončení]: Archeologický dohled vyvolala výstavba nové obytné zóny Z4 Kozojedy. Po skryvce ornice stávajícího pole byly provedeny výkopy pro dešťovou kanalizaci, vodovod, veřejné osvětlení a plocha stavby byla připravena pro výstavbu místních komunikací. Archeologický výzkum probíhá formou dohledu. Další stavební činnost nebyla zatím realizována. Z tohoto důvodu je archeologický dohled přerušený do oznámení další stavební činnosti.

- *AR 11/2019 - Manětín ČOV a kanalizace. AR 365/2019* (číslování společnosti Pueblo) [1. 7. 2019 – 20. 8. 2021]: V roce 2019 proběhl předstihový výzkum realizovaný společností PUEBLO (subdodavatel MT) v trase budoucí kanalizace ve městě Manětín. V památkové zóně v okolí zámku a před farou bylo položeno 8 sond, ručně kopaných po přirozených vrstvách. Ve třech sondách byl zachycen průběh barokní kanalizace, která byla zděna z lomového kamene a překryta břidlicovými deskami. Na zásyp kanalizace nasedala valounová dlažba. V sondě před východní ohradní zdí zámku byla v hloubce 0,8 m pod současným povrchem zachycena sypaná dlažba překrývající starší sídlištní zahloubené objekty. V sondách před farou výzkum doložil vlhké, jílovitopísčité sedimenty s bohatým obsahem organického materiálu ve formě stromové kůry, zbytků vydělané kůže a většího kusu dřeva (půlkuláče?), které bylo odebráno na dendrochronologickou analýzu. Za všech sond výzkum získal početné soubory keramiky, zvířecích kostí a zlomky kachlů. Získaný keramický materiál předběžně datujeme do období 15. až 19. století. Materiál je průběžně zpracováván u subdodavatele muzea. Ke konci roku 2020 byla subdodavatelem zpracována terénní dokumentace, respektive pořízené fotogrammetrické snímky byly převedeny do kresebné plánové terénní dokumentace.

Archeologický dohled na stavbě v roce 2019 nedoložil poškození archeologických pramenů. V roce 2020 došlo dne 21. 5. k objevení doposud neznámé větve kamenné historické kanalizace v prostoru mezi areálem zámku a školkou, v ploše místní komunikace. Kamenný historický kanál se nacházel na hraně výkopu a jeho část zasahovala do prostoru předpokládané kanalizační šachty. V rámci výkopových prací na stoce C, v místní komunikaci před školkou, byla obnažena a přerušena historická kamenná kanalizace, která nebyla evidována v PD ani v archeologických podkladech (vnitřní čtvercový profil cca 400 x 400 mm). Zhotovitel informoval zástupce archeologického dohledu, který následně provedl fotodokumentaci a informoval zástupce NPÚ a Měú Kralovice - odb. reg. rozvoje a úz. plánu. Protože byla stoka C navržena ve stejné úrovni, jako je vedena historická kanalizace, bylo po konzultaci s autorským dozorem a archeologem dohodnuto, že bude stoka C křížit historickou kanalizaci těsně pode dnem (dojde k zahloubení stoky C) a porušená historická kanalizace bude obnovena v provedení – dno a strop z původních kamenů, stěny z nových kanalizačních cihel. Je pravděpodobné, že tato historická kanalizace bude stokou C ještě jednou křížena, proto bude zhotovitel v těchto místech pokračovat ve výkopových pracích se zvýšenou opatrností. Objevená část historické kanalizace v prostoru místní komunikace před školkou byla dne 21. 5. 2020 zaměřena stavbou dle požadavků archeologa. Zaměřen byl průběh stoky, na 4 body byl zaměřený obvod dna stoky, na 2 body byly zaměřené překlady historického kanálu a na 2 body bylo zaměřeno dno kanálu. Tímto rozložením bodů, se podařilo získat výškové poměry odhaleného historického kanálu i rámcový sklon kanálu v místě jeho porušení. Nově pokládaná kanalizace ještě jednou přetála kanalizaci historickou a to přibližně v místě nové kanalizační šachty ŠC-2. Od této polohy se historická kanalizace stáčela směrem do zámeckého areálu. Vzhledem k jejímu značnému zanesení sedimenty se

nepodařilo zjistit její další průběh a případnou návaznost na známé historické stoky a kanály.

Zemní práce porušily, v prostoru místní komunikace mezi kostelem a Manětínským potokem, západně od hospodářského areálu manětínského zámku, pod křížovatkou místních komunikací u kostela sv. Jana Křtitele, starší dřevěnou konstrukci manětínského vodovodu. Poškozeno bylo dřevěné potrubí a jeho pozůstatky v odhadované délce cca 71 metrů. Délka poškození vychází z rozsahu zemních prací, archeolog byl k nálezu pozván opožděně. Dřevěné roury a jejich případné pozůstatky se nepodařilo stavbě vyjmout bez poškození. Značná část těchto dřevěných stavebních prvků byla zničena – roztržena na třísky. Ze skládky zeminy byly odvezeny 2 kusy dřevěných rour, každá o délce cca 160 – 170 cm. Dřevěné vodovodní potrubí se dle sdělení bagristy nacházelo v hloubce cca 150 – 200 cm od povrchu. Jeden z odebraných vzorků se podařilo datovat, vodovodní potrubí bylo vyrobené z borového dřeva skáceného v roce 1858/59. V prostoru pod západními sklepy manětínské eskarpy došlo ve druhé polovině dubna roku 2021 k poškození starší kamenné kanalizace. Oproti předchozím nálezům historických kanálů, byla tato část kanalizace vedoucí do prostoru zámku odlišené konstrukce. Dno bylo ploché, ale vrchní část kanálu byla zaklenutá, přestože veškeré v Manětíně objevené historické kanály mají plochý strop. Z tohoto kanálu byly z obou směrů odebrány vzorky na proplavení jejich sedimentů a pro makrozbytkové a palynologické analýzy. Tyto vzorky jsou stále vyhodnocovány. V prostoru před zámkem došlo k propadu stropu tohoto kanálu, stavbou porušená část jeho konstrukce byla znovu vyzděná dle požadavků NPÚ. Celá situace byla nafocena, a byl vytvořený fotogrammetrický 3D model výkopu s tímto kanálem. Model slouží jako vstupní data pro další dokumentaci. Z modelu byly provedeny řezy výkopem, a nejdůležitější je vyhotovený ortofotoplán této situace. Stratigrafie výkopu nebyla moc přehledná, kromě starších úrovní dlažeb se na severním profilu nacházely pozůstatky po starším dřevěném potrubí, které byly značně shnilé.

Navazující výkop v prostoru sjezdu západní eskarpy porušil kromě starších úrovní dlažeb také menší historický kamenný kanál. Celá situace byla nafocena, a byl vytvořený fotogrammetrický 3D model výkopu s tímto kanálem. Model slouží jako vstupní data pro další dokumentaci. Z modelu byly provedeny řezy výkopem, a nejdůležitější je vyhotovený ortofotoplán této situace. Stratigrafie výkopu nebyla moc přehledná, zásyp výkopu historického kanálu se nepodařilo objevit, zejména protože v době přivolání archeologa k nálezu probíhalo již zasypávání a pokládání nové kanalizace. V průběhu výkopu odlehčovací komory v prostoru sjezdu západní eskarpy byly porušené další historické kanalizační stoky. Tento výkop navazoval na výše popsanou situaci. Byla porušena nejen hlavní stoka, vedoucí podél cihlové terasy, která byla částečně odhalená už v roce 2012, ale přefat byl i menší cihlový kanál, jehož dno i strop tvořily břidlicové překlady. Kromě úrovní starších dlažeb nebyla ve výkopu patrná žádná stratigrafie. Vzhledem ke stabilitě a hloubce tohoto výkopu byla pořízena jen základní fotografická dokumentace, ze které byl později vytvořený fotogrammetrický 3D model, ze kterého byly vytvořeny jednotlivé řezy a zejména ortofotoplán celého výkopu. Porušené kanály byly před zasypáním vyspraveny a napojeny.

K dalšímu objevení podzemních prostor došlo v prostoru krajské komunikace ve směru na Nečtiny dne 20. 5. 2021. Kanalizačním a vodovodním výkopem byla odhalená historická kamenná zaklenutá stoka, pravděpodobně náhon nedalekého zaniklého rybníka. Přestože naše muzeum mělo dokumentovat pouze kanalizační výkop, tak vzhledem k situaci byla provedena i dokumentace vedlejšího výkopu, který dohledovalo ZČM Plzeň. Ve vodovodním výkopu se v jeho severním profilu nacházelo čelo klenuté stoky, v jižní části tohoto výkopu bylo čelo destruováno buď během současných zemních prací,

ale pravděpodobněji k jeho odbourání došlo již v minulosti, protože při jižní straně výkopu se nacházely staré inženýrské sítě. Tento prostor byl částečně odhalený už v roce 2007, kdy probíhaly stavební úpravy nedalekého domu. V kanalizačním výkopu nebylo zachyceno čelo stoky, pravděpodobně bylo destruováno během starších stavebních aktivit, v jeho místě se nacházela betonová, pravděpodobně jímací nádrž, navazující na měněnou kanalizaci. V kanalizačním výkopu při severní straně, uliční čáře byly částečně odhalené základové situace jednotlivých domů. Vzhledem ke stabilitě výkopu, nebyla tato část detailněji dokumentována. Chodník a část domů byla stavbou podepřena pomocí dřevěných pilotů. Ve výkopu byly patrná zejména starší úrovně dlažby komunikace, přibližně 1 metr od povrchu byla zachycena úroveň staršího spáleniště, pravděpodobně se jednalo o pozůstatek planýrky po požáru Manětína na konci 18. století. Klenutá kamenná stoka byla pravděpodobně postavena před rokem 1932, tato úroveň dlažby překrývala vrchol klenby. Ostatní úrovně dlažeb byly výstavbou této stoky porušeny. Celá situace byla nafotografována, a byl vytvořený fotogrammetrický 3D model výkopu. Model slouží jako vstupní data pro další dokumentaci.

Dne 15. 7. 2021 došlo v prostoru východního sjezdu eskarpy k porušení historického kanálu, který byl částečně dokumentovaný archeologickou sondou v roce 2019. Jednalo se o místo napojení novodobé (měněné) kanalizace a historické stoky. Konstrukce historické stoky se skládala z břidlicových překladů stropu a dna, stěny byly tvořené kamennými bloky. V této stoce se nacházely kaverny, které měly být asanovány. Do hlavní stoky ústil od severu malý kamenný kanálek, který odváděl vodu z kašny nacházející se na eskarpě. Výkop kromě výše popsané situace částečně odhalil založení cihlové eskarpy, ve výkopu se nacházela také část dřevěné konstrukce, jejíž účel se nepodařilo odhalit. Značně ztrouchnivělé dřevo se nepodařilo zachránit a ani odebrané vzorky nepomohly k jeho dataci.

Dne 22. 7. 2021 byla v prostoru krajské komunikace ve směru na Nečtiny objevena další doposud neznámá historická kanalizační stoka, jejíž konstrukce se odlišovala od všech doposud dokumentovaných stok. Stoka byla odhalena v prostoru před dvojicí soch ve směru na Nečtiny, její konstrukce se skládala z mohutného žulového překladu tvořícího strop, dno tvořily také žulové kameny, ze stejného materiálu byly i bočnice kanálu. Jednotlivé kameny bočních stěn stoky byly odděleny prstováním, tj. Do měkkého betonu byly vyznačeny obrysy kamene. Konstrukce kanálu se částečně vyvalila do výkopu s strhla část stratigrafie. Stratigrafii tvořily jednotlivé úrovně starších dlažeb nebo vyrovnání komunikace. Vzhledem k podobě tohoto kanálu, nelze zatím vyloučit, že se jedná o konstrukci vzniklou až na počátku 20. století. Celá situace byla nafocena a byl opět vytvořený 3D model, který je vstupním produktem pro další dokumentaci. Zejména z něj bude vytvořen ortofotoplán s průběhem kanálu a řezy celé situace.

Oproti předpokladu výkopy v prostoru mezi zámkem a farou nenarušily žádné významné archeologické prameny. To lze vysvětlit tím, že výkopy kopírovaly průběh starších kanálů. Výzkum je ve fázi zpracování a většina analýz ještě není dokončená.

• *AR 1/2021 – Kralovice – Most ev.č. 201-025 u Podšibenského mlýna* [30. 1. 2021 – 30. 10. 2021]: Archeologický výzkum vyvolala rekonstrukce, respektive demolice a výstavba nového mostu ev. č. 201-025 v Kralovicích. Před zahájením demolice byla provedena fotografická dokumentace stávajícího stavu. Zemní práce v okolí mostu, kromě samotného novodobého mostu nenarušily žádné archeologické prameny.

• *AR 2/2021 – Hadačka – obytná zóna* [30. 4. 2021 – 1. 12. 2021]: Archeologický výzkum vyvolalo zasíťování a příprava parcel nové obytné zóny na kraji obce Hadačka. Zemní práce nenarušily žádné archeologické prameny.

• *AR 3/2021 – Realizace odvodnění kostela sv. Petra a Pavla v Křečově* [nezahájeno]: Zemní práce nebyly zahájeny, dle sdělení investora by akce měla být ukončena do konce roku 2022.

• *AR 4/2021 – Plasy Sodovkárna - dílčí rekonstrukce vnitřních prostor pro zřízení expozice středověkých stavebních strojů* [nezahájeno]: Investor se po zahájení zemních prací dohodnul s jinou oprávněnou organizací, kterou měl objednanou na jinou stavební akci.

• *AR 5/2021 – Kralovice, ulice Nová* [8. 4. 2021 – 1. 7. 2021]: Archeologický výzkum vyvolala rekonstrukce Nové ulice v Kralovicích. Zemní práce nenarušily žádné archeologické prameny. Akce byla ukončena fotografickou dokumentací.

• *AR 6/2021 – Trojany u Mladotic – rybník Oborák* [1. 7. 2021 – 1. 10. 2021]: Archeologický výzkum vyvolala rekonstrukce hráze rybníka Oborák. Před zahájením rekonstrukce došlo k vypuštění rybníka, po vypuštění byla detektorářem na jeho dně nalezena munice. Bohužel s nálezem nebylo seznámeno muzeum, které tam v té době realizovalo archeologický výzkum. Archeologický výzkum se soustředil zejména na prostor rekonstruované hráze. Hráz byla sypané konstrukce, na návodní straně byla zpevněna kamennou plentou založenou do jílového lože. Výpust hráze tvořilo mohutné dřevěné koryto s dřevěným překladem. Největší část tohoto koryta a překladu byla transportována do muzea, kde došlo k odběru vzorku pro dendrochronologii. Dřevěné výpusti rybníků se dlabaly z čerstvě poraženého dřeva, přičemž jedlové dřevo na výrobu tohoto koryta bylo skáceno v roce 1654–55.

Překlad tohoto koryta byl vyrobený z jedlového dřeva skáceného v roce 1753–54. Vzhledem ke skutečnosti, že z rybníku do doby jeho rekonstrukce v loňském roce nebyly pravděpodobně odtěženy sedimenty, došlo i k jejich odběru z prostoru pod hrází. Rybníční sedimenty byly odebrány za účelem palynologických a makrozbytkových analýz, které zatím nejsou dokončené. Koryto i překlad by měly doplnit vnější expozici muzea.

• *AR 7/2021 – Kralovice, ulice Za Rájem* [1. 4. 2021 – 1. 5. 2021]: Archeologický výzkum vyvolala výstavba rodinných domů v ulici Za Rájem a jejich napojení na inženýrské sítě. Během zemních prací bylo výstavbou RD částečně narušené těleso násypu místní železnice, na které je trvalá výluka. Zemní práce kromě narušení násypu železnice nenarušily žádné archeologické prameny.

• *AR 8/2021 – Nadryby – výstavba kanalizace* [2020 – 30. 12. 2022?]: Archeologický výzkum vyvolala výstavba kanalizace v obci Nadryby, akce byla muzeu nahlášena v roce 2021, přičemž byla zahájena už v roce 2020. Akce má pokračovat i v roce 2022, její zahájení bylo oznámeno na únor roku 2022. zemní práce doposud nenarušily žádné významné archeologické prameny.

• *AR 9/2021 – Rabštejn nad Střelou, vodovodní přípojka pro čp. 5* [1. 7. 2021 – 30. 9. 2021]: Archeologický výzkum vyvolalo nové připojení domu čp. 5 na vodovodní síť. Z výkopu pochází nesourodý soubor novověké keramiky, která se nacházela v sekundárních polohách. Samotný výkop byl vyhloubený do břidlicové drti bez zřejmé stratigrafie.

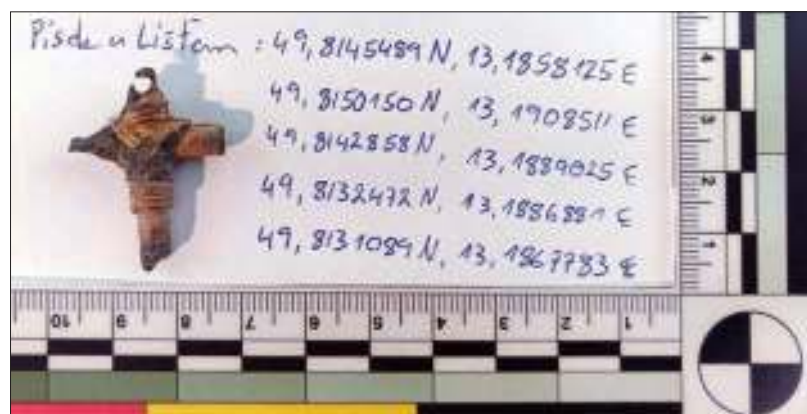
• *AR 10/2021 – Žichlice, nález klenáku* [2021]: Při úklidu staré černé skládky v erozní rýze nad dvorem Třemošnice byl místními občany nalezen pískovcový klenák se znakem kotvy a iniciálami plaského opata Fortunáta Hartmanna. Klenák pochází z dvora

Třemošnice. Část jeho budov byla na konci 80. let zbořena a část materiálu odvezena na zpevnění cesty přes strž. Místo nálezů spolu s nálezcem K. Ringelhánem ohledal autor zprávy Tomáš Krofta. Jiné architektonické prvky nebyly nalezeny. Klenák se znakem byl zapsán do sbírek muzea a byl zapůjčený na obecní úřad v Žichlicích.

- *AR 11/2021 – Detektorový nález suberátu z Černíkovíc [2021]:* V roce 2021 byl do muzea odevzdaný stříbrný suberát mince z Černíkovíc. Nález byl učiněný na poli nedaleko intravilánu obce. Ražbu mince se zatím nepodařilo určit, v současné době se nález konzervuje v ZČM Plzeň.

Archeologický dohled AR 1, Kralovice, 8. 4. (nahore), 2. 6. 2021 (dole).

Detektorový průzkum Písek u Lištan AR 2, 2020 a do muzea odevzdané nálezy, 2021.

Archeologický dohled AR 5 2021 Kralovice, Nová ulice 8. 4. (nahore), 2. 7. 2021 (dole).

Archeologický dohled AR 6 Trojanský rybník – Oborák, 2021.

Archeologický dohled AR 6 Trojanský rybník – Oborák, 2021,
vyjmuté dřevěné koryto z hráze rybníka Oborák (deponováno v Mariánské Týnici).

Archeologický dohled AR 7 2021 Kralovice, výstavba rodinných domů v ul. Za Rájem.

Archeologický dohled AR 8 2021 Nadryby.

Archeologický dohled AR 9 2021 Rabštejn nad Střelou.

Archeologický dohled AR 10 2021, klenák ze dvora Třemošnice (nález v Žichlicích).

Archeologický dohled AR 11 2019 Manětín, kanalizace ČOV (28. 4. 2021).

Archeologický dohled AR 11 2019 Manětín, kanalizace ČOV (28. 5. 2021).

Archeologický dohled AR 11 2019 Manětín, kanalizace ČOV (21. 5. 2021).

Archeologický dohled AR 11 2019 Manětín, kanalizace ČOV (29. 5. 2021).

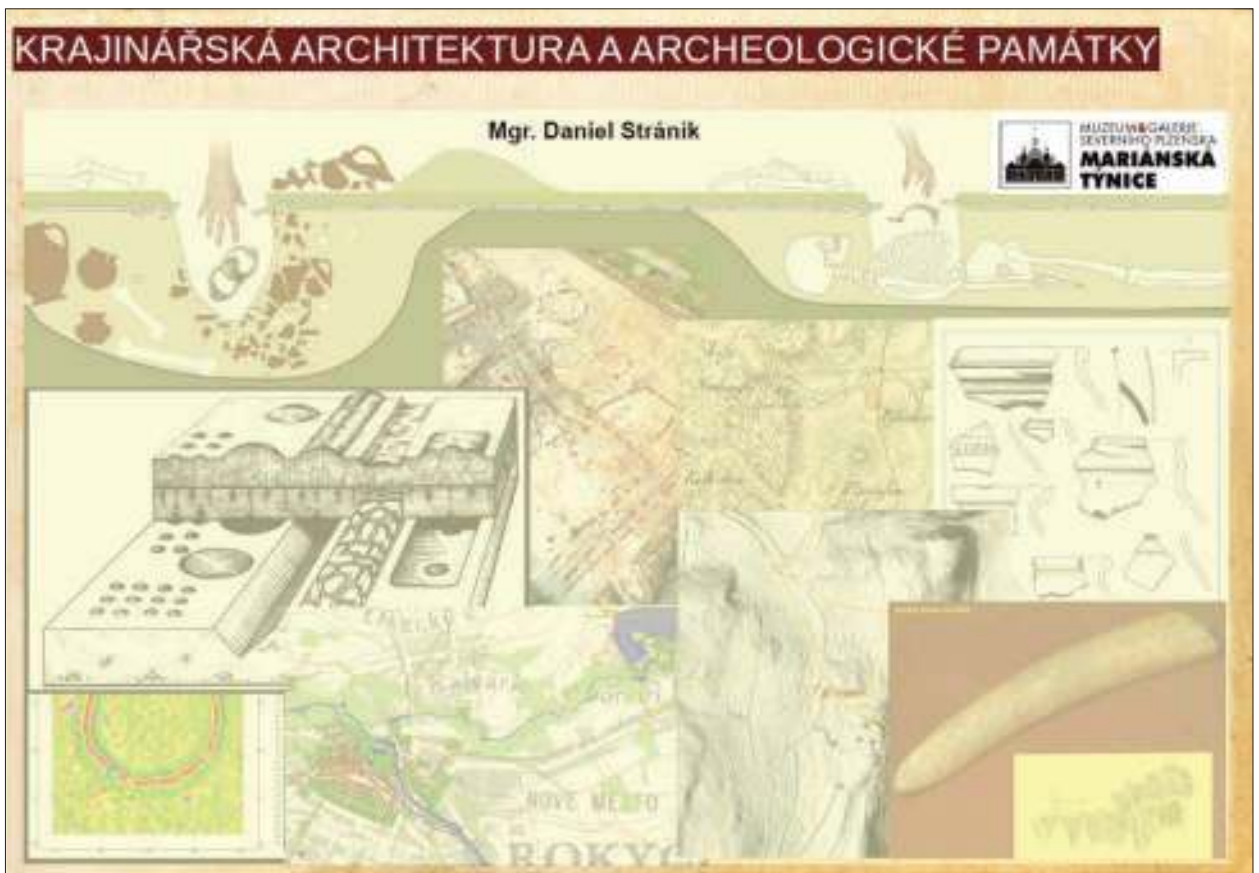
Archeologický dohled AR 11 2019 Manětín, kanalizace ČOV (29. 5. 2021).

Archeologický dohled AR 5 2020 Pernarec, průtah obcí (23. 9. 2021).

Suberát mince, nález z Černíkovíc, 2021.

On-line přednášky (úvodní stránka) Daniela Stráníka pro ČVUT Praha, duben–červen 2021.

Naučná stezka Václava Tomeše v okolí hradu Krašov (realizace obsahu).

Restaurátorské práce muzejních sbírek (inv. č. 18735 slaměná zásobnice, 11036 včelí úl, 2311 obraz, 48 sloupkové hodiny) v roce 2021.

Restaurátorské práce: historické kolo inv. č. 11046 (nahore), dřevěné saně inv. č. 24742 (dole) v roce 2021.

Vlastivědný sborník, čtvrtletník pro regionální dějiny severního Plzeňska, č. 1–4, 2021.

VÝROČNÍ ZPRÁVA

Muzea a galerie severního Plzeňska
v Mariánské Týnici, p.o.
za rok 2021

Text Irena Bukačová, Jiří Fák, Pavel Beneš,
Václav Podestát, Daniel Stráník,
Lenka Ryšicová, Hana Tupá
Fotografie Václav Podestát,
Daniel Stráník, Zdeněk Tupý
Sazba a grafická úprava Václav Podestát

Foto na titulu: severní průčelí
Mariánské Týnice,
fotoarchiv Soukup–Opl–Švehla.